

PATVIRTINTA

Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
2016 m. gegužės 25 d.
sprendimu Nr. 1-493

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS
2016 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS**

TURINYS

I.	Įvadas	3
	1. Bendroji informacija	3
	2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai	3
	3. Socialinių paslaugų plano rengėjai	3
II.	Būklės analizė	4
	4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas	4
	4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis	4
	4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai	5
	5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė	12
	5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo Savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis	20
	6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas	21
	6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė	22
	7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų pareigybių skaičius Savivaldybei pavaldžiose socialinių paslaugų įstaigose 2015-12-31	30
	8. 2015 metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga	31
III.	Uždaviniai ir priemonių planas	31
	9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys	31
	10. 2016 metų priemonių planas	31
	11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis	38
IV.	Finansavimo planas	38
	12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai ir būdai	41
	12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas	41
	13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai	49
	14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai	41
	15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytų priemonių finansavimu	41
V.	Plėtros vizija ir prognozė	42
	16. Prognozuojamos socialinės paslaugos 2016 – 2018 metams	42
	17. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis	43
	18. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams	43
	19. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas	43
VI.	Plano įgyvendinimo priežiūra	44
	20. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai	44
	21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra ir įvertinimo rezultatai	44
	22. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas	44
VII.	Informacijos šaltiniai	45
VIII.	Priedas „Socialinių paslaugų rūšys“	46

I. ĮVADAS

1. Bendroji informacija

Vadovaudamosi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu ir siekdamos nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis pagal gyventojų poreikius, savivaldybės kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planus. Vilniaus miesto savivaldybės 2016 metų socialinių paslaugų planas (toliau – Socialinių paslaugų planas) rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-11-15 nutarimu Nr. 1132 patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“.

Socialinių paslaugų planas atitinka Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos 2014-11-12 sprendimu Nr. 1-2087 patvirtintą Savivaldybės 2015–2017 metų veiklos planą.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2010-11-24 sprendimu Nr. 1-1778 patvirtino Vilniaus miesto 2010–2020 m. strateginį planą, kurio 1 prioritetas „Laiminga visuomenė“ yra skirtas vilniečių gyvenimo kokybei gerinti. Šio prioriteto 1.3 tikslas – „Užtikrinta visavertė ir saugi socialinė aplinka“ – apima socialinių paslaugų įstaigų tinklo plėtrą, jo optimizavimą, paslaugų prieinamumo bei kokybės gerinimą vaikams, jaunimui ir šeimoms, senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims, socialinės rizikos asmenims, taip pat socialinio būsto prieinamumo ir efektyvaus valdymo užtikrinimą.

Rengiant Socialinių paslaugų planą naudoti Lietuvos statistikos departamento, Vilniaus teritorinės darbo biržos, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys, Savivaldybės administracijos struktūrinių dalinių, įvairių įstaigų bei organizacijų pateikta informacija.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai yra šie:

- 2.1. ugdyti socialinės rizikos šeimų ir vaikų socialinį savarankiškumą ir vykdyti vaikų institucinės globos prevenciją;
- 2.2. parengti vaikus, netekusius tėvų globos, savarankiškam gyvenimui;
- 2.3. didinti neįgaliųjų savarankiško gyvenimo įgūdžius;
- 2.4. pagal nustatytą poreikį teikti socialines paslaugas senyvo amžiaus asmenims, užtikrinant jiems saugias gyvenimo sąlygas ir darbingo amžiaus jų šeimos nariams sudaryti galimybę dirbti;
- 2.5. sumažinti senyvo amžiaus asmenų socialinę atskirtį;
- 2.6. reintegruoti į visuomenę socialinės rizikos asmenis;
- 2.7. socialinės rizikos asmenims užtikrinti saugią nakvynę.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Vilniaus miesto savivaldybės 2016 m. socialinių paslaugų planą rengė Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento direktoriaus pavaduotoja Rasa Laiconienė, Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Socialinės paramos skyriaus (toliau – Socialinės paramos skyrius) vyriausiosios specialistės Irena Kiselienė ir Ineta Baguckienė.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

Eil. nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius 2014 m.	Gyventojų (šeimų) skaičius 2015 m.
1	2	3	4
1.	Gyventojų skaičius¹, iš jų:	539 707 648 697 ²	542 626
1.1.	vyrų	241 732	243 206
1.2.	moterys	297 975	299 420
1.3.	vaikai (iki 18 m.)	97 623	99 370
1.4.	darbingo amžiaus gyventojai, iš jų:	347 909	349 349
1.4.1.	darbingo amžiaus vyrai	164 164	164 812
1.4.2.	darbingo amžiaus moterys	183 586	184 537
1.4.3.	registruoti bedarbiai ³	44 724	45 385
1.5.	pensinio amžiaus gyventojai	103 955	103 561
2.	Šeimos ir vaikai		
2.1.	socialinės rizikos šeimos ir socialinių įgūdžių stokojančios šeimos ⁴	1 031	1 039
2.2.	vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose ir socialinių įgūdžių stokojančiose šeimose ⁴	1 734	1 741
2.3.	vaikus globojančios šeimos ⁵	601	599
2.4.	šeimose globojami vaikai ⁵	708	708
2.5.	įvaikinti vaikai ⁵	19	25
2.6.	smurtą patyrę vaikai ⁵	178	389
3.	Suaugę socialinės rizikos asmenys		
3.1.	asmenys, gavę ambulatorines paslaugas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant alkoholį	2 131 ⁶	
3.2.	asmenys, stacionariai gydyti dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant alkoholį	477 ⁶	
3.3.	asmenys, gavę ambulatorines paslaugas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines medžiagas	1 415 ⁶	
3.4.	asmenys, stacionariai gydyti dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines medžiagas	442 ⁶	
3.5.	benamiai	494 ⁷	
3.6.	nustatyti nauji tuberkuliozės atvejai ⁸	123	110
3.7.	nustatyti nauji žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) atvejai ⁹	7	5

¹ Lietuvos statistikos departamento duomenys

² Vilniaus teritorinės ligonių kasos duomenys

³ Vilniaus teritorinės darbo biržos duomenys

⁴ Vilniaus miesto socialinės paramos centro duomenys

⁵ VMSA Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenys

⁶ Vilniaus priklausomybės ligų centro duomenys (nuo 2015 m. kaupiami pagal naujus kriterijus)

⁷ Asmenys, įtraukti į Benamius ir elgetaujančių asmenų Vilniaus mieste apskaitos informacinę sistemą ir gavę socialines paslaugas per 2015 m. II pusmetį (nuo 2015 m. duomenys kaupiami pagal naujus kriterijus)

⁸ Infekcinių ligų ir tuberkuliozės ligoninės duomenys

⁹ Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie SAM Vilniaus departamento duomenys

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemia tiek objektyvūs, tiek ir subjektyvūs veiksniai: visuomenės senėjimas, vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas, nedarbas, negalia, alkoholio, narkotinių ir kitų psichotropinių medžiagų vartojimas, psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta, motyvacijos keisti situaciją stoka.

Toliau socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai analizuojami pagal išskirtas 3 žmonių socialines grupes:

- 1) šeimos ir vaikai, t. y. socialinės rizikos šeimos ir socialinių įgūdžių stokojančios šeimos (toliau – socialinės rizikos šeimos) bei jose augantys vaikai, likę be tėvų globos ir/ ar neįgalūs vaikai, socialinės rizikos vaikai;
- 2) suaugę neįgalūs, senyvo amžiaus asmenys;
- 3) suaugę socialinės rizikos asmenys.

4.2.1. Šeimos ir vaikai

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 m. Vilniaus miesto savivaldybėje gyveno 542,6 tūkst. asmenų, iš jų 99,4 tūkst. arba 18,3 proc. – vaikai iki 18 metų. Šioje amžiaus grupėje neįgalių vaikų priskaičiuojama apie 3,5 tūkst., o pirmą kartą neįgaliaisiais pripažintų 2015 m. buvo 1759 vaikai (Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos duomenys, asociacijos „Lietuvos neįgaliųjų forumas“ užsakyto tyrimo „Paslaugų neįgaliesiems teikimo situacija Lietuvoje“ ataskaita (2014–2015)).

Vilniaus miesto socialinės paramos centro (toliau – Socialinės paramos centras) duomenimis, 2015 m. socialinės rizikos šeimų apskaitoje buvo 751 šeima, jose augo 1221 vaikas, o socialinių įgūdžių stokojančių šeimų sąrašuose buvo 288 šeimos, jose augo 520 vaikų; iš viso – 1039 šeimos ir 1741 vaikas. 2015 m. į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą arba socialinių įgūdžių stokojančių šeimų, auginančių vaikus, sąrašą buvo įrašytos 157 naujos šeimos. Ataskaitiniais metais iš apskaitos buvo išbrauktos 187 šeimos.

Šeimos priskyrimą socialinės rizikos grupei paprastai lemia keletas tarpusavyje susijusių veiksnių:

- suaugusių šeimos narių priklausomybės ligos (piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis);
- gyvenimo sąlygų, tinkamų vaikų fiziniam, protiniam, dvasiniam ir doroviniam vystymuisi, neužtikrinimas (socialinių įgūdžių prižiūrėti vaikus stoka, nedalyvavimas vaikų auklėjime bei ugdyme, vaikų mokyklos nelankymas, gaunamos valstybės paramos naudojimas ne šeimos ir vaikų interesams);
- psichologinis, fizinis, seksualinis smurtas;
- nedarbas, finansiniai sunkumai, įsiskolinimai už būstą;
- motyvacijos savarankiškai spręsti problemas stoka;
- sveikatos, psichologinės problemos (tėvų ar vieno iš tėvų psichinė liga, sudėtinga socialinė adaptacija po psichinės ligos ir kt.).

Daugelis šių šeimų gyvena itin skurdžiomis sąlygomis. Sunki materialinė padėtis kelia įtampą tarp šeimos narių, turi įtakos psichologinio klimato šeimoje blogėjimui, dažniems konfliktams, skatina bėgti nuo realybės vartojant alkoholį ar įvairias psichotropines medžiagas. Tokiu būdu šeimos nariai patenka į uždarą problemų ratą.

Visgi Lietuvos socialinių darbuotojų asociacija įvardija tokias svarbiausias sisteminės problemas, trukdančias socialiniam darbuotojui apsaugoti vaikus nuo socialinės rizikos bei pasiekti realių ir pozityvių pokyčių socialinės rizikos šeimoje: tarpinstitucinio bendradarbiavimo stoka ir informacijos apie asmenis neprieinamumas; vieningos šaliai darbo su socialinės rizikos šeimomis praktikos stoka; dideli darbo krūviai ir priemonių trūkumas; kompetencijų tobulinimo galimybių

ribotumas. Socialiniai darbuotojai, spręsdami aukščiau minimas problemas, dirba akivaizdžiai nesaugiomis sąlygomis ir patiria fizines, psichologinio spaudimo grėsmes, pavojų sveikatai.

Savalaikis ir kompleksinis socialinės rizikos šeimų ir jų narių problemų sprendimas, suteikiant pagalbą krizės situacijoje, turi užtikrinti vaikams galimybę augti biologinėje šeimoje. Vis dėlto, dėl per vėlai pastebėtų problemų, šeimai laiku nesuteiktų paslaugų kartais neužkertamas kelias vaiko teisių pažeidimams.

Siekiant sukurti vaiko gerovę užtikrinančių paslaugų ir priemonių sistemą, kuri sudarytų palankias sąlygas vaikui augti saugioje aplinkoje ir gauti reikiamą pagalbą, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimu Nr. 1-1225 patvirtinta ***Vaiko gerovės plėtros 2013–2020 m. strategija*** (toliau – Strategija). Strategijos tikslas – atsižvelgiant į vaiko poreikius ir interesus, sudaryti prielaidas vaikui augti biologinėje šeimoje ir saugioje aplinkoje, plėtojant prevencinių ir kompleksinių paslaugų prieinamumą vaikui ir šeimai, o netekusiam tėvų globos vaikui – tinkamas globos (rūpybos) ar įvaikinimo sąlygas, kurios atitiktų geriausius vaiko interesus bei poreikį augti šeimos aplinkoje arba aplinkoje, artimoje šeimai, tinkamai pasirengti savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje.

Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015-08-26 sprendimu Nr. 1-153 patvirtintas ***Vaikų socialinės globos sistemos pertvarkos 2015-2020 metų veiksmų planas***, kuriame išskirti šie pagrindiniai uždaviniai: tiksliai ir visapusiškai įvertinti vaiko bei šeimos socialinių paslaugų poreikį ir užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą; kurti bendruomenines paslaugas; skatinti vaikų globą šeimoje ir įvaikinimą bei teikti pagalbą globėjų šeimoms.

Būtinybę aktyvinti socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms, su NVO dalinantis pažangiausiais darbo metodais, užtikrinančiais veiksmingesnes socialines paslaugas lėmė veiksniai, jog dažniausiai į socialinės globos įstaigas vaikai patenka būtent iš šių šeimų. Teikiant socialines paslaugas „arčiau namų“, didinamas jų prieinamumas, intensyvumas, lemiantis šeimų teigiamus pokyčius.

Dėl patirtos ankstyvos tėvų/globėjų nepriežiūros, grėsmingų gyvenimo sąlygų, globos sistemų ir įstaigų kaitos, tėvų/globėjų netekties, fizinės ir emocinės deprivacijos, vaikams diagnozuojami prierašumo, elgesio ir emocijų sutrikimai, kurie paveikia gebėjimą reguliuoti savo elgesį ir emocijas, gebėjimą kurti santykius, sutelkti dėmesį, atsiminti ir mokytis. Tokie vaikai „iškrenta“ iš socialinių ir ugdymosi sistemų: darželių, mokyklų, tėvų ir globos namų, neretai gydomi ligoninėse. Ši pagalba veikia tik laikinai, nes neišmoko vaiko naujų įgūdžių. Užaugę be intensyvios pagalbos vaikai paprastai turi tokių pačių problemų kaip ir jų tėvai, o suaugę augina savo vaikus taip pat dezorganizuotais. Lietuvoje nesant intensyvios terapijos paslaugų emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams, 20-iai vilniečių vaikų per metus teikiamos paslaugos Švėkšnos specialiojo ugdymo ir socializacijos centruose, nėra efektyvios. Sprendžiant šią problemą, kuriamos bendruomeninės paslaugos – steigiamas intensyvios terapijos (korekcijos) centras emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams.

Vaikai, globojami institucijoje, sunkiau pasirengia savarankiškam gyvenimui, iš globos institucijos išėjusio vaiko situacija dažnai būna sudėtingesnė nei šeimoje globojamo vaiko, sunkiau pritampa visuomenėje. Siekiant, kad kuo mažiau vaikų gyventų globos namuose, neatliepiančiuose vaikų poreikių, neprimenančiuose šeimos aplinkos, pasižyminčiuose institucinei kultūrai būdingomis savybėmis (nuasmeninimu, griežtu režimu, priskyrimu grupėms, socialiniu atstumu), nuosekliai kursime bendruomeninės paslaugas – vaikai bus apgyvendinami bendruomenėse būstuose, kur gyvenimo sąlygos atitinka savarankiškos šeimos aplinką.

Dažniausiai vaikai iš globėjų (rūpintojų) šeimų į globos įstaigas patenka prasidėjus paauglystės amžiui. Globėjų šeimoms, esančioms krizinėje situacijoje, trūksta konsultacijų, jos vyksta epizodiškai ir dėl šios priežasties globėjai nesugeba pozityviai paveikti vaikų elgesį ir atsisako juos globoti. Nustatyta, jog iš globėjų (rūpintojų) ar įtėvių šeimų 2013 m. vaikų socialinės globos įstaigose apgyvendinti 6 vaikai, 2014 m. – 11 vaikų, 2015 m. – 10 vaikų. Įvertinę aplinkybes, išskiriame prevencines institucinės globos priemones: globėjų tarnybų veiklą, orientuotą į naujų globėjų/įtėvių paiešką, esamų globėjų/įtėvių palaikymą, globos šeimoje skatinimą

bei nestacionarių paslaugų prieinamumą ir įvairovę neįgaliesiems vaikams ir juos auginantiesiems tėvams.

4.2.2. Suaugę neįgalūs, senyvo amžiaus asmenys

Suaugę neįgalūs asmenys

2010 m. Lietuva ratifikavo Jungtinių Tautų Žmonių su negalia teisių konvenciją (toliau – Konvencija) ir prisiėmė įsipareigojimus užtikrinti neįgaliųjų teises Lietuvoje. Tarptautinėje erdvėje Konvencija laikoma esminiu dokumentu, kuriuo atkreipiamas dėmesys į neįgaliųjų socialinės grupės diskriminavimą, jų interesus bei teisę gyventi vienodomis sąlygomis su kitais visuomenės nariais. Pažymėtina ir tai, kad problemų sukelia ne pati negalia, o kliūtys, su kuriomis susiduria neįgalūs asmenys, be to, šių kliūčių panaikinimas yra ne privilegijų teikimas, o neįgaliųjų teisės gyventi oriai ir lygiai su kitais visuomenės nariais įgyvendinimas (J. Ruškus, D. Juodkaitė, Lietuvos neįgaliųjų forumo konferencija „Žmonių su negalia teisės ir lygios galimybės Lietuvoje: Kokia realybė?“, 2015).

Vadovaujantis Konvencijos 1 straipsniu, žmonės su negalia – tai ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų turintys asmenys, kuriems sąveikaujant su įvairiomis aplinkoje esančiomis kliūtimis, gali atsirasti trikdžiai, neleidžiantys šiems asmenims visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje lygiai su kitais asmenimis. Negalios rūšis, asmens šeiminė, finansinė padėtis, nepritaikyta fizinė aplinka yra glaudžiai susiję su neįgaliųjų socialinių paslaugų poreikiais. Dėl negalios sąlygoto riboto savarankiškumo šiems asmenims paprastai sudėtinga spręsti įvairius buitinius, sveikatos, ugdymosi, užimtumo klausimus, dalyvauti visuomenės gyvenime.

Asociacijos „Lietuvos neįgaliųjų forumas“ užsakyto tyrimo „Paslaugų neįgaliesiems teikimo situacija Lietuvoje“ (2014-2015) ataskaitoje pažymima, kad 2012 m. Vilniaus miesto savivaldybėje gyveno 30017 neįgaliųjų, iš jų 28118 – darbingo amžiaus neįgalūs asmenys (šaltinis – Socialinės paramos šeimai informacinė sistema SPIS). 2015 m. neįgaliais pirmą kartą buvo pripažinti 12147 asmenys. Tyrimo ataskaitoje apibendrinama, jog mūsų šalyje neįgalieji sudaro apie 10-15 proc. visos populiacijos, o Vilnius priskirtinas grupei savivaldybių, kuriose neįgaliųjų dalis yra mažesnė, lyginant su kitomis savivaldybėmis.

Socialinių paslaugų teikimas sprendžia tik dalį problemų, su kuriomis susiduria neįgalieji. Siekiant kompleksinės neįgaliųjų integracijos, būtinas kur kas platesnis požiūris, nei vien tik socialinių paslaugų teikimas. Reikalingas būsto, viešosios infrastruktūros - miesto gatvių, viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų, viešojo transporto, informacinės aplinkos ir pan. - pritaikymas.

Judėjimo negalia:

Dėl savo negalios pobūdžio asmenys su judėjimo negalia yra vieniši, kas ypač aktualu tampa vyresnio amžiaus žmonėms. Neturėdami socialinio tinklo ar dėl artimųjų užimtumo ar amžiaus, jie negali patenkinti pagrindinių savo poreikių, t.y. nusipirkti produktų, pasidaryti valgyti, tvarkytis buityje ar nuvykti į gydymo įstaigą. Socialinės paramos centro teikiamos pagalbos namuose paslaugos šiems asmenims padeda iš dalies kompensuoti negalią bei užtikrinti jo teisę gyventi bendruomenėje.

Intelekto sutrikimas (proto negalia):

Nepaisant palyginus nedidelio žmonių su intelekto sutrikimais skaičiaus, ši žmonių grupė reikalauja ypatingo dėmesio bei plataus socialinių paslaugų spektro, kurio plėtrą skatina ir aktyvi Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“. Vidutinį ir sunkų intelekto sutrikimus turintys asmenys, nepaisant jų amžiaus, niekada „nesuauga“, todėl jiems reikalinga nuolatinė priežiūra visą parą. Tėvams, negalintiems ar nenorintiems atsakyti savo darbinės veiklos dėl vaiko negalios, būtina sukurti tokį socialinių paslaugų tinklą, kuris patenkintų įvairiose gyvenimiškose situacijose atsiduriančius neįgaliuosius ir jų šeimų narius. Sutrikusio intelekto vaikams reikalingos paslaugos mokymo procesui mokyklose iki tėvai baigs darbą ir galės pasirūpinti savo neįgaliumi

vaiku. Vyresniems šios grupės asmenims reikalingos dienos užimtumo paslaugos, kurios leidžia šiems asmenims ne tik pakeisti aplinką, išvykti iš namų, bet ir ugdyti įvairius savo gebėjimus (socialinius, meninius, bendravimo ir pan.) ar juos palaikyti esamame lygyje, kas leidžia jiems būti bent dalinai savarankiškais. Tėvams senstant, atsiranda sveikatos problemų ar tiesiog fizinio nuovargio, kuomet reikia suteikti trumpalaikės socialinės globos ar atokvėpio paslaugas. Tai suteikia neįgaliųjų artimiesiems galimybę susitvarkyti asmeninius reikalus, gauti sveikatos priežiūros paslaugas stacionare, aplankyti artimuosius / gimines, nuvykti į laidotuves ar tiesiog pailsėti atostogų metu. Šias paslaugas padengia socialinių paslaugų įstaigų tinklas, kuris, bendradarbiaudamas su nevyriausybinėmis organizacijomis, patenkina daugumą gyvenimiškų situacijų. O reikalui esant, lanksčiai ir išradingai sprendžia susidariusią nestandartinę situaciją.

Psichikos negalia:

Šią negalią turintys asmenys paprastai yra fiziškai pajėgūs pasirūpinti savimi, tačiau dėl savo ligos pobūdžio jiems trūksta motyvacijos ar tiesiog priminimo atlikti vienus ar kitus darbus (susitvarkyti namus, pasirūpinti asmenine higiena ir pan.). Jiems gelbsti savarankiško gyvenimo namai ar nevyriausybinių organizacijų dienos centrai, kur sulaukia specialistų pagalbos, dėmesio ar patarimo, kaip elgtis vienoje ar kitoje gyvenimiškoje situacijoje. Daugumas šią negalią turinčių asmenų yra gabūs ir savarankiškai dirbti tam tikrus darbus, tačiau dėl visuomenės „atsargaus“ požiūrio į juos, darbdavių konservatyvaus nusistatymo bei pigios darbo jėgos rinkoje egzistavimo, jie paprastai neturi darbo ar jį praranda. Todėl jiems ypač svarbus dienos užimtumas, kuomet jie gali išreikšti save meninėmis priemonėmis, mokytis savarankiško gyvenimo įgūdžių ar tiesiog jaustis gerai savoje aplinkoje.

Regėjimo ir klausos negalia:

Šią negalią turintys asmenys nepasižymi didesniu socialinių paslaugų poreikiu. Šiems neįgaliesiems labiau aktualus infrastruktūros ir informacinės aplinkos pritaikymas. Regėjimo ir klausos negalią turintys asmenys gana aktyviai dalyvauja darbo rinkoje, o didžiausias poreikis sociokultūrinėms paslaugoms, kurias teikia jų bendruomenės, vykdydamos socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus, finansuojamus Savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšomis. Taip pat aktuali ankstyvoji reabilitacija bei tėvų ir artimųjų informavimas apie kompensacines ir reabilitacines priemones bei ugdymo galimybes siekiant maksimalaus šių neįgaliųjų savarankiškumo ir integracijos.

Nefrologiniai ligoniai:

Tai specifinė negalią turinčių asmenų grupė dėl funkcinės ligos, kuriai reikalinga transporto organizavimo paslauga vykstant į / iš dializės procedūras teikiančių įstaigų. Šią paslaugą teikia VŠĮ „Menava“, kurios paslaugas perka Savivaldybė. Paslauga būtina šiems ligoniams, kadangi dėl gretutinių ligų bei šalutinio procedūros poveikio jie negali patys vairuoti ar savarankiškai vykti viešuoju transportu. Dializės procedūra yra gyvybiškai svarbi, todėl pagal greitosios medicininės pagalbos analogiją, galėtų teikti sveikatos apsaugos sistema kaip visos paslaugos dalį. Pažymėtina, kad privatūs dializės procedūras teikiantys centrai, gaudami vienodą Ligonų kasų finansavimą už procedūrą, patys rūpinasi ligonių transportavimu. Šie centrai sudaro sutartis su VŠĮ „Menava“ dėl ligonių vežimo, o reikalui esant užsako ir apmoka taksi paslaugas.

Senyvo amžiaus asmenys

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybėje 2015 m. gyveno 103,6 tūkst. pensinio amžiaus asmenų – tai sudaro penktadalį visų Savivaldybės gyventojų. Senyvo amžiaus asmenų socialinę grupę veikia įvairūs amžiaus sąlygoti faktoriai: pasitraukimas iš darbinės veiklos, mažos pajamos, sumažėję gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, sveikatos problemos, negalia, našlystė, dezorientacija greitai besikeičiančioje aplinkoje. Dėl didėjančio vyresnio amžiaus žmonių skaičiaus ir mažėjančio

jų fizinio aktyvumo, būtina ieškoti būdų sudaryti sąlygas šiems žmonėms gyventi pilnavertį gyvenimą. Pensinio amžiaus asmenų pasiskirstymas pagal specialiųjų poreikių lygį pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

Pensinio amžiaus asmenų pasiskirstymas pagal specialiųjų poreikių lygį 2014–2015 m.

Pensinio amžiaus asmenys, kuriems nustatytas	2014 m.	2015 m.
didelių specialiųjų poreikių lygis	1652	1490
vidutinių specialiųjų poreikių lygis	946	755
nedidelių specialiųjų poreikių lygis	5	7
Iš viso:	2603	2252

Tam, kad būtų užtikrinta vyresnio amžiaus, neįgalių asmenų priežiūra ir jiems teikiamų paslaugų kokybė Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2012-07-18 sprendimu Nr. 1-707 buvo patvirtinta *Vyresnio amžiaus asmenų priežiūros 2012–2020 m. strategija* (toliau – Strategija). Pagrindiniai Strategijos tikslai ir uždaviniai: užtikrinti slaugos ir socialinės globos paslaugų prieinamumą ir kokybę Vilniaus mieste; didinti paslaugų gavėjų skaičių ir slaugos bei globos modelių įvairovę; siekti slaugos ir globos paslaugų asmens namuose ir globos įstaigose integracijos; sustiprinti slaugos ir globos paslaugų kokybės kontrolę; padidinti valstybės ir savivaldybių lėšų naudojimo efektyvumą; inicijuoti naujų slaugos ir globos namuose ir institucijose finansavimo modelių atsiradimą, didinant asmens ir šeimos indėlį; plėsti paliatyvosios slaugos paslaugas ir gerinti jų kokybę. Strategijai įgyvendinti sudarytas veiksmų planas, pagal kurį numatyta mažinti eiles į socialinės globos namus, plėsti dienos socialinės globos paslaugų įvairovę, prieinamumą bei kokybę Vilniaus mieste, plėtoti slaugos paslaugas į namus ir jų apimtis, plėsti paslaugų teikėjų namuose ratą ir mastą.

Įgyvendinant Vyresnio amžiaus asmenų priežiūros 2012-2020 metų strategiją, siekiama, kad senyvo amžiaus ir neįgalūs žmonės kaip galima ilgiau oriai gyventų jiems artimoje aplinkoje, savo namuose, plėtojamos nestacionarios socialinės paslaugos. Tokiu būdu pereinama nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų alternatyvių paslaugų plėtros, kuriomis siekiama užtikrinti pagarbą žmonių teisėms ir gerą gyvenimo kokybę.

Kiekvienais metais dėl ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų institucijoje skyrimo į Vilniaus miesto savivaldybę kreipiasi vis didesnis senyvo amžiaus ir suaugusių asmenų su negalia skaičius: 2014 m. kreipėsi 392 asmenys, 2015 m. - 417 asmenų. Atitinkamai šios paslaugos 2012 m. buvo teiktos 717 asmenų, 2013 - 746 asmenims, 2014 – 752 asmenims, 2015 – 826 asmenims. Paslaugos skiriamos 32 globos įstaigose, su kuriomis Vilniaus miesto savivaldybė yra pasirašiusi sutartis.

Trumpalaikė socialinė globa teikiama senyvo amžiaus asmenims bei suaugusiems asmenims su negalia, kuomet reikalingos atokvėpio paslaugos jų šeimos nariams, globėjams, rūpintojams, dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės atostogų, šeimos ar darbo įsipareigojimų ir kt.) laikinai negalintiems jų prižiūrėti namuose. Trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas užtikrinamas visiems, kuriems toks poreikis nustatytas ir tuo metu, kuriuo prašoma, o ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimo pradžios reikia palaukti eilėje. Socialinės paramos skyriaus duomenimis, 2015 m. gruodžio mėn. eilėje gauti ilgalaikės socialinės globos paslaugas laukė 39 asmenys.

Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia teikiamos dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose bei integrali pagalba asmens namuose. Šios paslaugos vyresnio amžiaus asmenims suteikia galimybę saugiai gyventi savo namuose, sau įprastoje aplinkoje, o jų artimiesiems dalyvauti darbo rinkoje. Kiek galima ilgiau išvengti ilgalaikės stacionarios socialinės globos sergantiems Alzheimerio ir kitomis senatvės psichikos ligomis

žmonėms ir jų artimiesiems suteikti atokvėpį, paramą ir galimybę dirbti, užtikrina dienos socialinės globos paslaugas, teikiamos dienos centre.

4.2.3. Socialinės rizikos asmenys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, socialinės rizikos suaugęs asmuo – darbingo amžiaus asmuo, esantis socialiai atskirtas dėl to, kad elgetauja, valkatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, yra ištraukęs ar linkęs ištraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyręs ar kuriam kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą artimoje aplinkoje ir yra iš dalies ar visiškai netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Šios žmonių socialinės grupės išskirtinis bruožas – tarpusavyje susijusių socialinių problemų „rinkinys“. Neretai priklausomybės ligomis sergantys asmenys, siekdami patenkinti poreikį psichoaktyvioms medžiagoms, įvykdo nusikaltimus, todėl patenka į įkalinimo įstaigas. Grįžę iš laisvės atėmimo vietų jie susiduria su tokiais neigiamais padariniais kaip prarasta šeima, gyvenamasis būstas, darbinė veikla, socialinis statusas, o tai gali pastūmėti į elgetavimą, valkatavimą, kartotinį nusikalstamumą.

Pastebima tendencija, kad asmenų, grįžusių iš laisvės atėmimo vietų, būsto, darbo, pajamų neturinčių asmenų, prekybos žmonėmis aukų traukos centru vis dažniau tampa Vilniaus miestas, kur lengviau bent minimaliai tenkinti pagrindinius žmogiškuosius poreikius, o didesnis socialinių bei sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas sudaro sąlygas išgyventi kritiniais gyvenimo atvejais. Benamių psichosocialinės ypatybės, t. y. neigiamas nakvynės namų įvaizdis, silpna motyvacija keisti gyvenimo būdą, ryškus asmenybės degradavimo laipsnis, sudaro ypač dideles kliūtis jų grąžinimui į visuotinai priimtinas gyvenimo sąlygas. Benamiams būdingos lytiškai plintančios infekcijos, ŽIV, AIDS, tuberkuliozė, diabetas, psichikos sutrikimai, traumos, pedikuliozė, o jų nenoras apsišvarinti, ribotos sveikatos patikrinimo galimybės sudaro sąlygas plisti užkrečiamoms ligoms ne tik įvairiose institucijose, bet ir visuomeniniame transporte, kitose viešose vietose.

2015 m. Vilniaus priklausomybės ligų centre stacionariai gydyti 477 asmenys dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant alkoholį, 442 asmenys – dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines medžiagas.

Vilniaus miesto socialinės paramos centro praktika rodo, kad socialinės rizikos asmenims sudėtinga padėti dėl jų pačių daugelį metų vedamo gyvenimo būdo, nesugebėjimo/nenoro/ motyvacijos stokos integruotis į visuomenę, atstatyti ir ugdyti socialinius įgūdžius. Turėdami minimalias pajamas socialinės rizikos asmenys neišgali nuomotis būsto, todėl ir toliau gyvena gatvėje, po balkonais, laikinose pašiūre, apleistose patalpose, į nakvynės namus nenori vykti dėl ten esančių taisyklių, draudimo vartoti alkoholį. Neretas atvejis, kuomet asmuo, apgyvendintas nakvynės namuose, iš jų išeina ir grįžta atgal į tą pačią vietą, o likus gatvėje tampa sunku atsiriboti nuo supančios aplinkos ir „draugų“.

2011 m. pabaigoje pradėta kurti **Benamių ir elgetaujančių asmenų Vilniaus mieste apskaitos informacinė sistema**, kurią administruoja Vilniaus miesto socialinės paramos centras. Šioje sistemoje registruojami duomenys apie benamius ir elgetaujančius asmenis, jiems teikiamas socialines paslaugas ir piniginę paramą. 2015 m. buvo registruota 1980 asmenų, neturinčių nuolatinės gyvenamosios vietos, 2014 m. – 1596 asmenys, 2013 m. – 1294 asmenys. Pažymėtina, kad per 2015 m. antrąjį pusmetį socialines paslaugas gavo 494 iš 1980 asmenų.

Siekiant plėtoti vieningą benamių ir elgetaujančiųjų asmenų integracijos bei socialinės pagalbos sistemą, gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir socialinės pagalbos tikslingumą, Savivaldybės tarybos 2013-07-24 sprendimu Nr. A1-1390 patvirtinta **Socialinės rizikos asmenų, neturinčių nuolatinės gyvenamosios vietos ir elgetaujančių 2013-2018 m. integracijos ir socialinės pagalbos programa** (toliau – Programa). Programa parengta bendradarbiaujant su Vilniaus arkivyskupijos Caritas organizacija, Vilniaus miesto nakvynės namais ir Vilniaus miesto socialinės paramos centru, o jos priemonėmis siekiama užtikrinti socialinių paslaugų teikimą vadovaujantis benamių ir elgetaujančiųjų asmenų poreikiais: „žemo slenksčio“ paslaugos –

nemotyvuotiems keisti gyvenimo būdą ir socialinių paslaugų tęstinumas – dalyvaujantiems socialinės integracijos programose. Programoje išskirti tokie uždaviniai: užtikrinti benamiams ir elgetaujantiems asmenims teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą (gerinti apnakvindinimo sąlygas ir plėsti apnakvindinimo vietų skaičių); skirti didesnius žmogiškuosius ir techninius išteklius socialiniam darbui gatvėje su benamiais ir elgetaujančiais asmenimis; sukurti „tarpinio“ būsto teikimo paslauga; optimizuoti maitinimo paslaugų teikimą ir užtikrinti šių paslaugų gavėjų apskaitą; sukurti asmens higienos paslaugų tinklą, užtikrinantį jų prieinamumą; organizuoti prieinamų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo benamiams ir elgetaujantiems asmenims vietų tinklą mieste; plėsti paslaugų teikimą dienos metu, siekiant ugdyti asmenų socialiai priimtinus, savarankiškam gyvenimui reikalingus ir darbinius įgūdžius; formuoti objektyvų visuomenės požiūrį į socialinės rizikos asmenis; skatinti ir gerinti tarpinstitucinę Savivaldybės ir nevyriausybinę organizacijų, dirbančių su socialinės rizikos asmenimis, bendradarbiavimą.

Itin problemiška socialinė grupė Vilniaus mieste yra **romų tautybės gyventojai**. 2011 m. gyventojų ir būstų surašymo duomenimis, šalyje gyveno 2115 romų tautybės asmenų, iš jų 619 arba trečdalis – Vilniaus mieste. Dauguma romų (apie 500) gyvena Kirtimų tabore. Tai yra didžiausia romų bendruomenė Lietuvoje, o Vilnius – vienintelis miestas, kur ši bendruomenė gyvena kompaktiškai vienoje gyvenvietėje. Lyginant 2011 m. gyventojų ir būstų surašymo (t. y. visos Lietuvos romų etninės grupės) ir 2014 m. atliktos sociologinės Kirtimų romų apklausos duomenis matyti, jog vaikai ir jaunimas Kirtimų tabore sudaro itin didelę santykinę dalį: vaikai ir jaunimas iki 20 metų – 54 proc., o vaikai iki 16 metų – 46 proc. visų Kirtimų romų gyventojų.¹ Ilgalaikė romų socialinė atskirtis yra sąlygota menko išsilavinimo, bedarbystės, skurdo ir kitų veiksnių, todėl daugelis romų yra atitrūkę nuo visuomenėje sukuriamų galimybių ir neturi įgūdžių jomis pasinaudoti. Be to, šioje socialinėje grupėje stebimi ypač dideli narkotinių medžiagų prekybos ir vartojimo mastai.

Siekiant kompleksiskai spręsti įvardintas problemas, Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2016-04-19 sprendimu Nr. 1-410 patvirtino **Vilniaus (Kirtimų) romų taboro bendruomenės integracijos į visuomenę 2016-2019 metų programą**, kurios tikslai stabdyti narkomanijos plitimą Vilniaus (Kirtimų) romų tabore ir šalia jo esančioje teritorijoje, skatinti romų tautybės žmonių integraciją į švietimo sistemą, didinti romų tautybės asmenų atsparumą priklausomybės ligoms, gerinti jų gyvenimo sąlygas.

Valstybinio audito ataskaitoje „Prekyba žmonėmis – prevencija ir pagalba nusikaltimo aukoms“ pažymima, kad prekyba žmonėmis yra viena rimčiausių ir sparčiai plintančių nusikalstamų veikų pasaulyje, kuri suvokiama kaip vergijos forma ir pripažįstama vienu pagrindinių žmogaus teisių pažeidimų. Vyraujant tokioms tendencijoms kompleksinės pagalbos, nuoseklaus socialinio darbo su nukentėjusiais ar galėjusiais nukentėti nuo **prekybos žmonėmis aukomis** poreikis Savivaldybėje nuolat didėja, juo labiau, kad aukos iš visos Lietuvos linkusios apsistoti Vilniuje. Anksčiau prekybos žmonėmis srityje vyravo tik seksualinis išnaudojimas, priverstinė prostitucija, tačiau šiuo metu pastebimos ir kitos naujos prekybos žmonėmis formos ir susiję reiškiniai: išnaudojimas priverstiniam darbui, namų ruošos darbams, šiuolaikinė vergovė, vertimas elgetauti, sukčiauti, vykdyti nusikalstamas veikas, vaiko pirkimas/ pardavimas, nepilnamečių išnaudojimas nelegalioms kovoms, išnaudojimas organų donorystei, fiktyvioms santuokoms, surogatinei motinystei ir kt. Būtina laiku atpažinti šias prekybos žmonėmis formas, vykdyti aktyvią prevencinę veiklą, o aukoms suteikti operatyvią pagalbą. Ypač jautrios šiuo aspektu žmonių grupės yra socialinę atskirtį dėl skurdo ar nepriteklių patiriantys asmenys, socialinės rizikos šeimos bei jose augantys vaikai, vaikai, kuriems yra/ buvo nustatyta institucinė globa, negalią turintys asmenys.

¹ Petrušauskaitė V. 2014. (Ne)lygios galimybės švietime: ankstyvo romų vaikų pasitraukimo iš ugdymo sistemos Vilniaus mieste analizė. // *Etniškumo studijos 2014/1*, Vilnius: Lietuvos socialinių tyrimų centras.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė

Įstaigos ir organizacijos, kuriose 2015 m. buvo teikiamos socialinės globos, apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose, nakvynės namuose bei krizių centruose ir laikino apnakvindinimo paslaugos vilniečiams:

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ²	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
1.	ŠEIMYNOS				
1.1.	Šeimyna	Almos Adameniacionės šeimyna	Privati	5	5
		Sikorskių šeimyna	Privati	9	5
2.	DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRAI				
2.1.	Vaikų su negalia dienos socialinės globos centrai	Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	35	37
		Vilniaus specialusis lopšelis-darželis „Čiauškutis“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	70	70
2.2.	Senyvo amžiaus asmenų ir asmenų su negalia dienos socialinės globos centrai	Dienos centras „Šviesa“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	72 dienos socialinė globa 6 trumpalaikė socialinė globa	72 dienos soc. globa 15 trumpalaikė soc. globa
		Fabijoniškių socialinių paslaugų namų Dienos socialinės globos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	30 dienos socialinė globa 5 trumpalaikė socialinė globa	32 dienos soc. globa 15 trumpalaikė soc. globa
		Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	Vilniaus m. savivaldybės taryba	3	2
		VšĮ dienos centras „Mes esame“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	60	69
		Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	15	15
		Vilniaus Verkių	Vilniaus m.	15	11

² Išsami informacija apie socialinių paslaugų rūšis ir socialinių paslaugų įstaigų tipus pateikta Socialinių paslaugų plano 1 priede.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ²	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
		mokykla-daugiafunkcis centras	savivaldybės taryba		
		VšĮ Markučių dienos veiklos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	63	64
		VšĮ „Vilties akimirka“ dienos socialinės globos centras	NVO	20	20
3.	SAVARANKIŠKO GYVENIMO NAMAI				
3.1.	Senyvo amžiaus žmonių ir suaugusių asmenų su negalia savarankiško gyvenimo namai	Fabijoniškių socialinių paslaugų namų Savarankiško gyvenimo namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	44	46
		Valakampių socialinių paslaugų namų Savarankiško gyvenimo namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	34	34
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro savarankiško gyvenimo namai „Savi namai“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	28	29
		Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrijos „Giedra“ savarankiško gyvenimo namai (Švenčionių r., Magūnų k.)	NVO	10	10
4.	NAKVYNĖS NAMAI, KRIZIŲ CENTRAI				
4.1.	Nakvynės namai	Vilniaus miesto nakvynės namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	Filiale Vilkipėdės g. 12: 170 laikinam apgyvendinimui Filiale A. Kojelavičiaus g.50: 40 laikinam apgyvendinimui 60 laikinam apnakvindinimui	316 laikinas apgyvendinimas 331 laikinas apnakvindinimas

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ²	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
				Filiale „Sala“ T.Kosciuškos g. 8: 30 laikinam apnakvindinimui	4845 laikinas apnakvindini- mas
		Vilniaus arkivyskupijos Caritas Nakvynės namai	NVO	65	65
4.2.	Krizių centrai (laikino apgyvendinimo įstaigos motinoms ir vaikams)	Vilniaus miesto krizių centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	Paramos moterims ir šeimai tarnyboje (Vytenio g. 45): 62 laikinam apgyvendinimui 10 laikinam apnakvindinimui Paramos vaikams ir šeimai tarnyboje (A.Kojelavičiaus g. 129): 20 vaikų trumpalaikiai globai 9 laikinam apnakvindinimui	Laikinas apgyvendinimas 179 , iš jų: 68 moterys, 111 vaikų Laikinas apnakvindinimas 130 , iš jų: 51 moteris, 79 vaikai Trumpalaikė globa 199 vaikai Bendrosios soc. paslaugos 453
		Vilniaus arkivyskupijos Caritas Motinos ir vaiko globos namai	NVO	12	-
5.	SOCIALINĖS GLOBOS NAMAI				
5.1.	Vaikų socialinės globos namai	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	30	27
		Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	48	40
		Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	50	46
		Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	60	37
		Vilijampolės socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	220	1
		Globos namai „Užuovėja“ (iki 2015-07-22 – Vaiko ir motinos globos namai „Užuovėja“)	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	30	2

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ²	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
		VšĮ Vaikų laikinosios globos namai „Atsigręžk į vaikus“	NVO	75	60
		VšĮ Vilniaus Visų Šventųjų parapijos vaikų laikinos globos namai	NVO	22	22
		VšĮ Lietuvos katalikų moterų sąjungos vaikų ir jaunimo paramos centro vaikų socialinės globos namai	NVO	37	32
		VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“	NVO	86	70
		VšĮ „Visos Lietuvos vaikai“	NVO	15	8
		VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“	NVO	60	5
		VšĮ „Valsta“	NVO	14	12
		VšĮ „Šv. Jono vaikai“	NVO	8	6
5.2.	Vaikų ir jaunimo su negalia socialinės globos namai	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	Vilniaus m. savivaldybės taryba	72 ilgalaikėi globai 4 trumpalaikėi globai	76 ilgalaikė globa 6 trumpalaikė globa
		Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	125	53
		Pabradės vaikų globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	178	4
5.3.	Socialinės globos namai senyvo amžiaus, suaugusiems asmenims su negalia	Valakampių socialinių paslaugų namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	38 Socialinės globos namai 15 Trumpalaikės globos centras	39 ilgalaikė globa 38 trumpalaikė globa
		VšĮ Vilkpėdės ligoninė	Vilniaus m. savivaldybės taryba	11	2
		Gerontologijos ir reabilitacijos centras	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	210 ilgalaikėi globai 30 trumpalaikėi globai	155 ilgalaikė globa 6 trumpalaikė globa
		VšĮ „Senevita“	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	230	178
		Veisiejų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir	135	-

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes²	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2015 m.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
			darbo ministerija		
		Utenos socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	290	45
		Zarasų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	220 ilgalaikė globa 10 trumpalaikė globa	29 ilgalaikė globa 4 trumpalaikė globa
		Padvarių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	230	1
		Specialieji socialinės globos namai „Tremtinių namai“	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	80	43
		Marijampolės specialieji globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	45	1
		Jasiuliškių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	290	17
		Strūnos socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	210	27
		Prūdiškių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	150	60
		Aknystos socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	340	18
		Visagino socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	175	15
		Kupiškio socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	135 ilgalaikė globa 5 trumpalaikė globa	3
		Skemų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	375	9
		Lavėnų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	99	1
		Strėvininkų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	214	1
		Pabradės socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir	174	9

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ²	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
			darbo ministerija		
		Jotainių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	190	2
		VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras	Šalčininkų r. savivaldybės taryba	40	34
		Prienų globos namai	Prienų r. savivaldybės administracija	210	5
		VšĮ Šv. Juozapo globos namai	NVO	85	3
		VšĮ Antavilių pensionatas	Privati	270	138 ilgalaikė globa 2 trumpalaikė globa
		UAB „Gemma sveikatos centras“	Privati	36	34
		VšĮ „Sevilis“	Privati	54	19
5.4.	Grupinio gyvenimo namai senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	Valakampių socialinių paslaugų namų Grupinio gyvenimo namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	10	10
		Gyvenimo namai „Pašilaičiai“	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Vilniaus Viltis“	10	9
		VšĮ „Betžatos bendruomenė“	NVO	5	5

Įstaigos ir organizacijos, kuriose 2015 m. buvo teikiamos socialinės priežiūros ir bendrosios socialinės paslaugos vilniečiams:

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
1.	SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS CENTRAI				

³ Išsami informacija apie socialinių paslaugų rūšis ir socialinių paslaugų įstaigų tipus pateikta Socialinių paslaugų plano 1 priede.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
1.1.	Vaikų dienos centrai	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Vaikų dienos centras „Labirintai“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	40	40
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Vaikų dienos centras „Bičiulis	Vilniaus m. savivaldybės taryba	33	33
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Vaikų dienos centras „Savi“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	21	21
1.2.	Dienos centrai suaugusiems asmenims su negalia	Vilniaus miesto socialinės paramos centro dienos centras „Versmė“ psichikos negalią turintiems asmenims (Naujamiesčio, Šeškinės ir Naujosios Vilnios seniūnijose veikiančios dienos centrai)	Vilniaus m. savivaldybės taryba	132	132
		VšĮ „Rastis“ (ankstesnis pavadinimas – VšĮ Vilniaus psichosocialinės reabilitacijos centras)	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	137	40
1.3.	Šeimos paramos centrai, paramos šeimai tarnybos	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyrius	Vilniaus m. savivaldybės taryba	Soc. darbas namuose 966 šeimos, 1622 vaikai	Soc. darbas namuose 966 šeimos, 1622 vaikai
		VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“	NVO	Soc. darbas namuose 73 šeimos 119 vaikų	Soc. darbas namuose 73 šeimos 119 vaikų
2.	BENDRUOMENINĖS ĮSTAIGOS				
2.1.	Dienos centrai senyvo amžiaus asmenims	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Senjorų dienos centras „Atgaiva“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	414	414
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Senjorų dienos centras „Diemedis“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	134	134
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Kartu dienos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	17	17
3.	KITOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTAIGOS				

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2015 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2015 m.
1	2	3	4	5	6
3.1.	Pagalbos namuose tarnybos	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyrius	Vilniaus m. savivaldybės taryba	1404 pagalba į namus 151 dienos socialinė globa asmens namuose 319 transporto organizavimo paslaugos	1404 pagalba į namus 151 dienos socialinė globa asmens namuose 319 transporto organizavimo paslaugos
		Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Vilniaus skyrius	NVO	170 pagalba slaugant	140 pagalba slaugant
3.2.	Socialinių paslaugų centrai	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinio darbo skyrius	Vilniaus m. savivaldybės taryba	~1245/d. maitinimo organizavimas 740/mėn. asm. higienos paslaugos 79 soc. darbas su benamiais asmenimis	~1245/d. maitinimo organizavimas 740/mėn. asm. higienos paslaugos 79 soc. darbas su benamiais asmenimis
3.3.	Kitos	VšĮ Vyrų krizių ir informacijos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	200 soc. įgūdžių ugdymas	200
		VšĮ „Socialiniai paramos projektai“	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	152 darbinė reabilitacija	-
		VšĮ „Menava“	NVO	75 transporto paslaugos	75
		VšĮ „Nacionalinis socialinės integracijos institutas“	NVO	200 transporto paslaugos	-
		Labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“	NVO	11 682	11 682
		Labdaros ir paramos fondo „Vilties centras“ valgykla (ankstesnis pavadinimas – Labdaros ir paramos fondas „Ekklesia“)	NVO	~590/d	~590/d.
		Vilniaus arkivyskupijos Caritas labdaros valgykla „Betanija“	NVO	~535/d. maitinimo paslaugos 120/mėn. maudymosi paslaugos	~535/d. maitinimo paslaugos 120/mėn. maudymosi paslaugos
		Labdaros ir paramos fondo „Harė Krišna maistas kūnui ir sielai“ valgykla	NVO	~120/d.	~120/d.

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo Savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, vienas iš socialinių paslaugų organizavimo principų yra prieinamumas, t. y. paslaugų valdymas, skyrimas ir teikimas taip, kad būtų užtikrintas jų prieinamumas asmeniui (šeimai) kuo arčiau gyvenamosios vietos. Vilniaus miesto savivaldybės gyventojams socialinių paslaugų teikimas ir socialinio darbo veikla, siekiant užtikrinti jų prieinamumą bei operatyvumą, organizuojama decentralizuotai, gyventojai aptarnaujami teritoriniu principu beveik visose savivaldybės seniūnijose. Seniūnijose veikia Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinio darbo skyriaus, Socialinių paslaugų namuose skyriaus, Pagalbos šeimai skyriaus padaliniai. Seniūnijose teikiamos šios socialinės paslaugos bei parama:

- informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas;
- maitinimo, transporto, sociokultūrinių paslaugų organizavimas;
- asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas;
- darbas su socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančiomis šeimomis;
- pagalba į namus, dienos socialinė globa asmens namuose;
- darbas gatvėje su benamiais;
- darbas su asmenimis, gyvenančiais socialiniuose būstuose ir turinčiais įsiskolinimų;
- vienkartinių pašalpų prašymų nagrinėjimas;
- prašymų dėl maisto iš intervencinių atsargų labiausiai nepasiturintiems asmenims teikimo priėmimas;
- socialinė parama mokiniams (nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti);
- dokumentų dėl nukreipimo į socialinės globos ir socialinės priežiūros paslaugas teikiančias įstaigas rengimas;
- buities tyrimo aktų dėl globos (rūpybos) nustatymo rengimas, globos (rūpybos) vykdymo kokybės tikrinimas.

Vilniaus miesto socialinės paramos centro duomenimis, didžioji dalis informavimo paslaugų – reikalingos informacijos apie socialinę pagalbą suteikimo – tenka Socialinio darbo skyriaus darbuotojams. Per dieną į šį skyrių kreipiasi apie 190 vilniečių. Neretai asmeniui (šeimai) reikalinga didesnė pagalba, todėl teikiamos konsultavimo paslaugos. Per 2015 m. Socialinio darbo skyriuje suteiktos 4858 atstovavimo ir tarpininkavimo paslaugos (2014 m. – 4417), Socialinių paslaugų namuose skyriuje – 1869 paslaugos (2014 m. – 1636).

Siekiant kelti asmenų aptarnavimo seniūnijose kokybę, būtina gerinti vilniečių priėmimo sąlygas. Šiuo metu nesudarytos sąlygos individualiam ir konfidencialiam asmenų konsultavimui seniūnijose. Vertinant socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymą Vilniaus mieste, svarbu paminėti Vilniaus pakraščių problemą, kai nuo miesto centro nutolusių seniūnijų – Panerių, Grigiškių, Verkių, Naujosios Vilnios, Pilaitės – gyventojams, ypač asmenims su ryškiais judėjimo funkcijų sutrikimais, tam tikrų paslaugų prieinamumas yra ribotas (dėl didesnių atstumų, ribotų susisiekimo visuomeniniu transportu galimybių ir pan.). Socialiniai darbuotojai taip pat susiduria su sunkumais, didelėmis laiko sąnaudomis norėdami susisiekti su klientais, gyvenančiais atokiose vietovėse: sodų bendrijose sudėtinga rasti klientus dėl nesužymėtų gatvių, namų numerių, gatvių pavadinimų pakeitimo, prie sodų bendrijų nepateikti gatvių planai, dažnai pasitaiko neišvažiuojamų, užtvirtų gatvių ir pan.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Žemiau esančios lentelės 3 ir 4 skiltyse nurodomas socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo iš Savivaldybės biudžeto mastas Vilniaus miesto gyventojams 2015 m. Lentelės 5 skiltyje pateikiamas faktinis Savivaldybės rodiklis – 10 tūkst. gyventojų tenkančių vietų (gavėjų) skaičius pagal konkrečias paslaugas išskirtoms žmonių socialinėms grupėms, o 6 skiltyje – nustatytas normatyvas⁴, koks vietų (gavėjų) skaičius turėtų tekti 10 tūkst. gyventojų. 5 ir 6 skiltyse pateiktų rodiklių palyginimas rodo, koks vietų trūkumas ar perviršis skaičiuotinas Savivaldybėje pagal išskirtas socialines paslaugas išskirtoms žmonių socialinėms grupėms.

Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenys (šeimoms), kuriems socialinių paslaugų poreikis įvertintas 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų vietų/gavėjų skaičius 2015 m.	10 tūkst. Vilniaus gyventojų tenka vietų/gavėjų 2015 m.	Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai 10 tūkst. gyventojų
1	2	3	4	5	6
1.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimoms) namuose				
	Socialinės rizikos šeimoms	1808	1039	33,3	40
				-363 šeimos	
2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas (institucijoje)				
	Socialinės rizikos vaikams	1100	94	20,3	24
				-200 gavėjų	
	Senyvo amžiaus asmenims	565	565	10,4	20
				-520 gavėjų	
	Socialinės rizikos asmenims	376	194	6,9	6
				+48 gavėjai	
3.	Pagalba namuose				
	Vaikams ir suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims	1966	1544	36,2	50,5
				-775 gavėjai	
4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose, apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose, laikinas apnakvindinimas įstaigose				
	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	119	116	2,1	5,5
				-184 vietos	

⁴ Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai, patvirtinti LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014-01-20 įsakymu Nr. A1-23.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenys (šeimos), kuriems socialinių paslaugų poreikis įvertintas 2015 m.	Savivaldybės finansuojamų vietų/gavėjų skaičius 2015 m.	10 tūkst. Vilniaus gyventojų tenka vietų/gavėjų 2015 m.	Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai 10 tūkst. gyventojų
	Apgyvendinimas nakvynės namuose socialinės rizikos suaugusiems asmenims	381	275	5,1	4,5
				+32 vietos	
	Apgyvendinimas krizių centruose socialinės rizikos šeimoms	408 83 moterys 325 vaikai	82	1,7	3
				-70 vietų	
5.	Dienos socialinė globa asmens namuose				
	Vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenims	151	151	2,8	8,5
				-309 gavėjai	
6.	Dienos socialinė globa institucijoje				
	Vaikams ir jaunimui su negalia	109	108	2	2
				Atitinka	
	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	285	278	5,1	9,5
				-238 vietos	
7.	Trumpalaikė socialinė globa				
	Vaikams ir jaunimui su negalia	6	4	0,1	2
				-103 vietos	
	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	86	44	1,6	1,6
				Atitinka	
8.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa				
	Likusiems be tėvų globos vaikams	343	317	5,8	6
				-10 vietų	
	Vaikams ir jaunimui su negalia	133	129	2,4	0,5
				+103 vietos	
	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	837	837	15,4	25
				-520 vietų	

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Vaikai ir šeimos

Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas namuose bei dienos centruose

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas namuose socialinės rizikos šeimoms bei jose augantiems vaikams organizuoja Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyrius ir VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“, kuriai nuo 2014 m. finansavimas skiriamas laimėjus Savivaldybės skelbtą Socialinio darbo su socialinės rizikos šeimomis, gyvenančiomis

Vilkpėdės seniūnijoje, konkursą. 2015 m. paslaugos teiktos 1039 šeimoms, įrašytoms į socialinės rizikos šeimų apskaitą arba socialinių įgūdžių stokojančių šeimų sąrašą, bei 1741 jose augančiam vaikui (iš jų VŠĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“ paslaugas teikė 73 šeimoms ir 119 vaikų). Socialinės priežiūros paslaugas gavusių šeimų pasiskirstymas pagal seniūnijas pateikiamas toliau esančioje lentelėje.

Socialinės rizikos šeimų bei socialinių įgūdžių stokojančių šeimų (toliau – socialinės rizikos šeimoms) ir jose augančių vaikų pasiskirstymas Savivaldybės seniūnijose

Eil. Nr.	Seniūnijos pavadinimas	Socialinės rizikos šeimos 2014 m.	Socialinės rizikos šeimose augantys vaikai 2014 m.	Socialinės rizikos šeimos 2015 m.	Socialinės rizikos šeimose augantys vaikai 2015 m.
1.	Antakalnio	63	82	47	67
2.	Fabijoniškių	47	75	41	75
3.	Grigiškių	38	63	32	51
4.	Naujosios Vilnios	102	178	104	189
5.	Pilaitės	26	52	21	48
6.	Senamiesčio	39	69	36	66
7.	Rasų	57	92	56	88
8.	Šnipiškių	42	85	50	95
9.	Žvėryno	10	18	13	20
10.	Šeškinės	38	49	31	35
11.	Verkių	77	137	73	118
12.	Žirmūnų	64	104	62	97
13.	Lazdynų	31	46	41	63
14.	Naujamiesčio	35	62	36	54
15.	Karoliniškių	23	33	39	52
16.	Viršuliškių	29	49	20	31
17.	Panerių	28	45	23	39
18.	Naujininkų	172	314	184	345
19.	Justiniškių	38	63	40	63
20.	Pašilaičių	16	27	17	26
21.	Vilkpėdės (dirba VŠĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“)	56	91	73	119
	IŠ VISO:	1031	1734	1039	1741

Nuo 2014 m., ieškant kuo įvairesnių pagalbos šeimai formų, Socialinės paramos centre pradėti organizuoti susitikimai su šeima, kuriuos inicijuoja socialiniai darbuotojai. Nestebint teigiamų pokyčių, šeimos nariai kviečiami atvykti į susitikimą/ pokalbį Pagalbos šeimai skyriuje ir kartu svarsto susidariusią situaciją, sudaro veiksmų planą ir numato įsipareigojimus. 2015 m. įvyko 15 tokių susitikimų. Be to, siekiant efektyvaus darbo su socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančiomis šeimomis rezultatu, didelis dėmesys skiriamas priklausomybių nuo alkoholio, narkotikų ir kitų psichoaktyvių medžiagų problemų sprendimui. Šiuo tikslu Socialinės paramos

centro Pagalbos šeimai skyriuje dirba 2 socialiniai darbuotojai–konsultantai priklausomybių klausimais.

Ataskaitiniais metais iš apskaitos buvo išbrauktos 187 šeimos, daugiausia dėl teigiamų pokyčių, apribotų tėvų teisių arba šeimos išsikėlimo iš Vilniaus miesto (atitinkamai 27, 27 ir 26,5 proc.) (žr. lentelę žemiau). Pastarųjų metų duomenys rodo, kad šeimų, įtrauktų į socialinės rizikos šeimų, apskaitą, ir šeimų, išbrauktų iš minėtos apskaitos, skaičiai beveik susilygino, be to, po truputį auga šeimų, išbrauktų iš apskaitos dėl teigiamų pokyčių, skaičius. Šeimoms, įvykdžiusioms išskeltus uždavinius, socialinės priežiūros paslaugos neteikiamos, manoma, kad jos pajėgios savarankiškai auginti ir ugdyti savo nepilnamečius vaikus, sukurti sveiką ir saugią aplinką.

Socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančių šeimų pasiskirstymas pagal išbraukimo iš apskaitos priežastis 2013–2015 m.

Išbraukimo iš apskaitos priežastys								
Metai	Dėl teigiamų pokyčių	Dėl apribotų tėvų teisių	Dėl tėvų mirties	Dėl vaiko tapimo pilnamečiu	Dėl vaikų gyvenamosios vietos nustatymo su tėvu	Dėl šeimos išsikėlimo iš Vilniaus miesto	Dėl atskyrimo dėl motinos ligos	Dėl vaiko mirties
2013	47 šeimos 26 %	46 šeimos 25 %	7 šeimos 4 %	33 šeimos 18 %	1 šeima 0,5 %	45 šeimos 25 %	3 šeimos 1,5 %	-
Iš viso – 182 šeimos								
2014	50 šeimų 27 %	43 šeimos 23 %	7 šeimos 4,5 %	35 šeimos 19 %	6 šeimos 3 %	41 šeima 22 %	2 šeimos 1 %	1 šeima 0,5 %
Iš viso – 185 šeimos								
2015	51 šeima 27 %	50 šeimų 27 %	8 šeimos 4 %	27 šeimos 14 %	2 šeimos 1 %	48 šeimos 26,5 %	1 šeimos 0,5 %	-
Iš viso – 187 šeimos								

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos dienos centruose 2015 m. teiktos 1100 socialinės rizikos, socialinės rizikos šeimose ar socialinių įgūdžių stokojančiose šeimose augančių mokyklinio amžiaus vaikų. Iš jų 944 paslaugos teiktos Vilniaus miesto socialinės paramos centro vaikų dienos centruose „Labirintai“, „Bičiulis“, „Savi“ ir Kartų dienos centre. Plėtojant nestacionarias paslaugas socialinės rizikos šeimoms bei jose augantiems vaikams, labai svarbus yra nevyriausybinų organizacijų indėlis organizuojant veiklą vaikų dienos centruose, užimtumo grupėse, bendruomenės ir šeimos paramos centruose.

Apgyvendinimas krizių centruose, laikinas apnakvindinimas

2015 m. apgyvendinimo krizių centre (iki 6 mėn. ir ilgiau) paslauga buvo suteikta 408 asmenims, iš jų Vilniaus miesto krizių centre – 68 moterims ir 111 vaikų. Laikino apnakvindinimo paslaugos (iki 3 parų) šioje įstaigoje suteiktos 51 moteriai ir 79 vaikams.

2013 m. įgyvendinus ES finansuojamą projektą „Grupinio gyvenimo namų vaikams, šeimos paramos centro ir krizių centro motinoms ir vaikams įkūrimas“ ir atlikus pastato, esančio A. Kojelavičiaus g. 129, rekonstrukcijos darbus, atidaryti 3 nauji Vilniaus miesto krizių centro padaliniai:

1) Grupinio gyvenimo namai (20 vietų): vaikams iš socialinės rizikos šeimų, kuriose jie negauna reikiamos priežiūros, kuriose įvyko nelaimė ar pasilikimas šeimoje, išgyvenančioje krizę, kelia pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei, teikiama trumpalaikė socialinė globa, psichologinė pagalba, kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laisvalaikio organizavimo, maitinimo ir asmens higienos organizavimo paslaugos;

2) Šeimos paramos centras: šeimoms ar vaikų globėjams, neturintiems pakankamai socialinių įgūdžių ar išgyvenantiems krizinę situaciją, teikiama operatyvi pagalba, teikiamos informavimo, bendravimo, atstovavimo, tarpininkavimo, psichologinės pagalbos paslaugos;

3) Krizių centras motinoms ir vaikams (9 vietos): motinoms ir jų vaikams, neturintiems ar negalintiems gyventi savo namuose dėl krizės šeimoje ar šeimą ištikusios nelaimės, teikiama laikino apnakvindinimo paslauga.

Šis projektas padeda kompleksiškai spręsti socialinės rizikos šeimų problemas, prisideda prie naujo pagalbos modelio, užtikrinančio savalaikes ir kokybiškas socialinės rizikos šeimai reikalingas paslaugas, mažina vaikų patekimo į socialinės globos namus riziką.

Šeimynos ir vaikus globojančios šeimos

2015 m. Vilniaus miesto savivaldybėje buvo įregistruotos 2 šeimynos, kuriose augo 14 vaikų, iš jų 10 – vilniečių. 2015 m. priskaičiuotos 599 vaikus globojančios šeimos, globojamų vaikų skaičius jose – 708; pagalbos pinigai buvo mokami 68 šeimoms (asmenims), kurios globojo/ prižiūrėjo 85 nesusietus giminystės ryšiais vaikus. 2013–2015 m. dinamika pateikiama toliau esančioje lentelėje.

Vaikus globojančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus dinamika 2013–2015 metais

Metai	Vaikus globojančios šeimos	Šeimose globojami vaikai	Pagalbos pinigus gaunančios šeimos	Vaikai pagalbos pinigus gaunančiose šeimose	Vaikai, gyvenantys globos namuose
2013	594	714	62	79	363
2014	601	708	59	73	333
2015	599	708	68	85	317

Ilgalaikė, trumpalaikė ir dienos socialinė globa

Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos 2015 m. teiktos 369 vaikams, likusiems be tėvų globos, iš jų 342 vilniečiams vaikams. Paslaugos teikiamos 4 Savivaldybės pavaldumo vaikų socialinės globos namuose, 8 nevyriausybinuose vaikų globos namuose ir 2 valstybinėse įstaigose (žr. lentelę 5.1. skyriuje).

Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos 2015 m. buvo teikiamos 133 neįgaliems vaikams bei jaunuoliams. Pagrindinis šių paslaugų organizatorius – Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas. 2014 m. baigus įgyvendinti projektą „Globos namų vaikams ir jaunimui, turintiems negalia, modernizavimas“, rekonstruotas bei apšiltintas pensiono pastatas (2192 m²) adresu Lakštingalų g. 7, įrengti 22 gyvenamieji kambariai (16 dviviečių, 6 triviečiai), skirti apgyvendinti žmonėms su sunkia negalia, įrengti 9 sanitariniai mazgai, suremontuotos valgomųjų kambarių patalpos, įrengtas liftas, sutvarkytas gerbūvis.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Socialinių paslaugų išvystymo normatyvais, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos likusiems be tėvų globos, neįgaliems vaikams laikytinos kaip pakankamai išvystytos Vilniaus miesto savivaldybėje, o laipsnišku perėjimu nuo institucinės globos prie bendruomenėje teikiamų paslaugų siekiama kelti vaikų gyvenimo kokybę ir tinkamai parengti savarankiškam (iš dalies savarankiškam) gyvenimui. Deinstitutionalizacija pradėta vykdyti Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namuose: 2014 m. suformuotos 2 šeimynos po 8 vaikus, likusios trečiosios šeimynos apgyvendinimo bendruomenėje procesas buvo tęsiamas 2015 m. Formuojant šeimynas vertinami visi globotinių poreikiai, atsižvelgta į vaikų amžių, giminystės, socialinius ryšius, esamą šeimynos sudėtį, pomėgius, savarankiškumo lygį ir pan.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2015 m. teiktos 205 vaikams, iš jų 199 vaikams iš socialinės rizikos šeimų (Vilniaus miesto krizių centro grupinio gyvenimo namuose) ir 6 vaikams bei jaunuoliams su negalia (Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensione). Pastarųjų tėvams

vis aktualesnės tampa trumpalaikės atokvėpio socialinės globos paslaugos. Šiuo tikslu Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensiono dienos socialinės globos grupė 2011 m. reorganizuota į trumpalaikės (ilgalaikės) socialinės globos grupę vaikams ir jaunuoliams su sunkia negalia.

Dienos socialinės globos paslaugos 2015 m. buvo teiktos 109 intelekto ir kitų raidos sutrikimų turintiems vaikams, daugiausia su sunkia negalia. Vaikai lankė Vilniaus „Vilties“ specialiąją mokyklą-daugiafunkcij centrą ir Vilniaus specialiojo lopšelio–darželio „Čiauškutis“ dienos centrą. Pastarasis savo veiklą pradėjo 2014 m.: 600 m² erdvėje įrengtos užsiėmimų ir judesio korekcijos salės, vandens terapijos baseinėlis, švaros ir poilsio kambariai, valgykla, jaukios ir spalvingos edukacinės patalpos 2–11 metų specialiųjų poreikių turintiems vaikams. Kompleksinę dienos socialinę globa užtikrina specialistų ir darbuotojų komanda: socialinis pedagogas ir jo padėjėjai, psichologas, specialieji pedagogai, logopedai, ergoterapeutas, kineziterapeutas, judesio korekcijos pedagogai, masažistas ir kt. Dienos centro pagrindinis tikslas – padėti šeimai patirti pasitenkinimo jausmą atliekant labai sunkų darbą – auginant neįgalų vaiką, siekiant pagelbėti jam integruotis į visuomenę, skatinti bendrauti neįgalius vaikus auginančias šeimas tarpusavyje, dalytis patirtimi, prisidėti prie pozityvaus tokių šeimų įvaizdžio kūrimo sveikajai visuomenės daliai.

Senyvo amžiaus, neįgalūs asmenys

Pagalba į namus ir dienos socialinė globa asmens namuose

2015 m. pagalbos į namus paslaugas gavo 1966 neįgalūs (įskaitant ir neįgalius vaikus), senyvo amžiaus asmenys. Pagrindinis šių paslaugų teikėjas Vilniaus mieste yra Socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyrius. Socialinės paramos centro klientai, t. y. 1404 asmenys, sudaro didžiąją dalį paslaugų gavėjų, kurių pasiskirstymas pagal seniūnijas pateikiamas žemiau esančioje lentelėje. Pagalbos namuose paslaugų paketą paprastai sudaro maisto produktų pirkimas, buto tvarkymas, maisto ruošimas, pašildymas, lankymasis sveikatos priežiūros įstaigoje.

Vilniaus miesto socialinės paramos centro pagalbos į namus ir dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjų pasiskirstymas Savivaldybės seniūnijose

Eil. Nr.	Seniūnijos pavadinimas	Pagalbos į namus paslaugų gavėjai 2014 m.	Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjai 2014 m.	Pagalbos į namus paslaugų gavėjai 2015 m.	Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjai 2015 m.
1.	Žirmūnai	208	14	201	19
2.	Antakalnis	128	7	132	10
3.	Lazdynai	110	15	109	16
4.	Karoliniškės	100	13	109	13
5.	Vilkipėdė	79	7	73	8
6.	Naujamiestis	95	5	102	9
7.	Naujoji Vilnia	59	4	56	4
8.	Šeškinė	88	5	85	8
9.	Naujininkai	68	7	70	9
10.	Viršuliškės	57	2	55	2
11.	Justiniškės	70	10	69	7
12.	Senamiestis	37	7	36	7
13.	Fabijoniškės	66	7	63	9
14.	Šnipiškės	42	6	39	5
15.	Pašilaičiai	47	7	47	5
16.	Žvėrynas	44	5	35	4
17.	Verkiemis	45	5	45	6
18.	Pilaitė	23	4	24	5
19.	Rasos	15	2	27	3
20.	Grigiškės	11	2	13	2
21.	Paneriai	11	2	14	-

Eil. Nr.	Seniūnijos pavadinimas	Pagalbos į namus paslaugų gavėjai 2014 m.	Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjai 2014 m.	Pagalbos į namus paslaugų gavėjai 2015 m.	Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjai 2015 m.
	IŠ VISO:	1403	136	1404	151

Nuo 2011 m. Socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyriuje pradėtos organizuoti dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose. 2015 m. šias paslaugas gavo 151 asmuo, iš jų 110 – su sunkia negalia (žr. lentelę aukščiau). Pažymėtina, kad dienos socialinės globos asmens namuose gavėjų skaičius auga: 2013 m. paslaugos teiktos 101 asmeniui, 2014 m. – 136 asmenims.

Pagalbos į namus, pagalbos slaugant paslaugas neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims Vilniaus mieste teikia ir nevyriausybinės organizacijos: Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Vilniaus skyrius, Maltos ordino pagalbos tarnyba, Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Vilniaus Viltis“ ir kt.

Apyvėdinimas savarankiško gyvenimo namuose

2015 m. savarankiško gyvenimo namuose gyveno 119 neįgalių, senyvo amžiaus asmenų. Paslaugos teikiamos Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose, Valakampių socialinių paslaugų namuose, Vilniaus miesto socialinės paramos centro Savarankiško gyvenimo namuose „Savi namai“ ir Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrijos „Giedra“ savarankiško gyvenimo namuose Švenčionių rajone Magūnų kaime.

Vilniaus miesto socialinės paramos centrui 2013 m. įgyvendinus ES lėšomis finansuotą projektą „Savarankiško gyvenimo namų „Savi namai“ ir dienos centro psichikos negalią turintiems asmenims įkūrimas“ ir atlikus pastato A. Kojelavičiaus g. 172 (956 m²) rekonstrukcijos darbus, įkurti 2 Socialinės paramos centro padaliniai – savarankiško gyvenimo namai „Savi namai“ (28 vietos) ir dienos centras psichikos negalią turintiems asmenims „Versmė“ (30 vietų). Savarankiško gyvenimo namuose įrengti 23 kambariai, iš kurių 18 vienviečių (2 iš jų pritaikyti asmenims su fizine negalia) ir 5 šeimininiai, skirti asmenims gyventi su šeimos nariais. Namų aplinkos būstuose kasdienės veiklas gyventojai planuoja ir atlieka patys, iš dalies padedant socialiniams darbuotojams ar socialinio darbuotojo padėjėjams: atlieka namų ruošos darbus, gamina maistą, apsiperka, tvarko pinigų apskaitą, moka už komunalines paslaugas, kitus mokesčius. 2015 m. šiomis paslaugomis naudojosi 29 asmenys. Dienos centre „Versmė“ sudarytos sąlygos palaikyti ir atkurti neįgaliųjų kasdienio gyvenimo įgūdžius, ugdyti savarankiškumą, atliekant buityje reikalingas funkcijas, dalyvauti grupiniuose psichoterapijos užsiėmimuose, individualiose psichologo konsultacijose, užsiimti mėgstama veikla ir pan.

Ilgalaikė, trumpalaikė ir dienos socialinė globa

Senyvo amžiaus asmenų, suaugusių asmenų su negalia, gaunančių Savivaldybės finansuojamas ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, kasmet daugėja: 2013 m. šios paslaugos teiktos 746 asmenims, 2014 m. – 752 asmenims, 2015 m. – 837. Paslaugos teikiamos 2 Vilniaus savivaldybei pavaldžiose įstaigose, 19 valstybinių įstaigų, 2 kitoms savivaldybėms pavaldžiose įstaigose, 4 privačiose įstaigose ir 2 nevyriausybinuose socialinės globos namuose.

Įgyvendinus ES lėšomis finansuotą projektą „Biudžetinės įstaigos pensiono „Vilties namai“ grupiniai gyvenimo namai“, 2013 m. pensiono „Vilties namai“ pavadinimas pakeistas į Valakampių socialinių paslaugų namus. Adresu Rukeliškių g. 40 pastatyti 2 aukštų, 10 vietų Grupinio gyvenimo namai (apie 300 m²). Juose 2015 m. ilgalaikės socialinės globos paslaugos teiktos 10 asmenų, turinčių proto ar kompleksinę negalią, socialinės globos namuose Rukeliškių g. 44 ir 40 – 39 asmenims.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2015 m. teiktos 86 asmenims. Teikiant šias paslaugas senyvo amžiaus, suaugusiems neįgaliesiems užtikrinamos atokvėpio paslaugos jų šeimų nariams, globėjams, rūpintojams, dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų, šeimos ar

darbo įsipareigojimų ir kt.) laikinai negalintiems jų prižiūrėti namuose. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2015 m. buvo teikiamos Valakampių socialinių paslaugų namuose, dienos centre „Šviesa“, Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose, Gerontologijos ir reabilitacijos centre, VšĮ „Antavilių pensionate, Zarasų socialinės globos namuose ir kt.

Įgyvendinus ES lėšomis finansuotą projektą „Pensiono „Vilties namai“ savarankiško gyvenimo namų ir trumpalaikės globos centro įkūrimas“, 2013 m. adresu Kojelavičiaus g. 127 atidaryti 2 papildomi padaliniai suaugusiems asmenims, turintiems proto ir kompleksinę negalią, – Trumpalaikės globos centras (15 vietų, 12 paslaugų gavėjų 2015 m.) ir Savarankiško gyvenimo namai (34 vietos, 34 paslaugų gavėjai 2015 m.).

2015 m. dienos socialinės globos paslaugas gavo 285 senyvo amžiaus, neįgalūs asmenys. Šias paslaugas neįgaliesiems Vilniuje teikia Dienos centras „Šviesa“, Fabijoniškių socialinių paslaugų namai, Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas, VšĮ dienos centras „Mes esame“, VšĮ Markučių dienos veiklos centras, Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla–daugiafunkcis centras, Vilniaus Verkių mokykla–daugiafunkcis centras, VšĮ „Vilties akimirka“. Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose įkurtame dienos socialinės globos centre paslaugos teikiamos senyvo amžiaus asmenims, sergantiems Alzheimerio ir kitomis senatvės psichikos ligomis, 2015 m. paslaugos teiktos 32 asmenims. Pagrindinis dienos socialinės globos centro tikslas – suteikti asmenims, sergantiems senatvės psichikos ligomis, galimybę gyventi bendruomenėje, kiek galima ilgiau išvengiant ilgalaikės stacionarios socialinės globos, o jų artimiesiems suteikti atokvėpį, paramą ir galimybę sugrįžti į darbo rinką.

Transporto paslaugos

Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos į namus skyrius teikia transporto paslaugas savo namuose gyvenantiems asmenims, kurie dėl amžiaus, negalios ar ligos turi judėjimo funkcijų sutrikimų ir negali naudotis viešuoju ar individualiu transportu, bei kurių suaugę vaikai, globėjai (rūpintojai) ar kiti šeimos nariai dėl objektyvių priežasčių negali suteikti jiems transporto paslaugų. Stebimas augantis transporto paslaugų poreikis: 2015 m. paslaugos suteiktos 319 asmenų, 2014 m. – 296 asmenims, 2013 m. – 272. Transporto paslaugų teikimas judėjimo negalią turintiems asmenims, atsižvelgiant į jų nepritaikytą arba iš dalies pritaikytą gyvenamąją aplinką, kai daugiabutyje nėra lifto, buvo organizuojamas naudojant vikšrinį mobilų kopiklį, todėl pagerėjo transporto paslaugų prieinamumas ir kokybė.

Socialinės paramos skyrius perka transporto paslaugas vežti nefrologinius ligonius į gydymo įstaigas. 2015 m. VšĮ „Menava“ nuolatines transporto paslaugas teikė 75 asmenims.

Sociokultūrinės paslaugos

Sociokultūrinės paslaugos senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenims teikiamos Vilniaus miesto socialinės paramos centro 3 padaliniuose – senjorų dienos centruose „Atgaiva“ ir „Diemedis“ bei Kartų dienos centre. Dienos centruose organizuojami muzikos, rankdarbių, šokių, anglų kalbos kursai, lankytojų dailės darbų parodos, įvairios paskaitos, diskusijos, šventiniai renginiai, susitikimai, edukacinės išvykos, apsilankymai įvairiuose renginiuose, teikiamos skaityklos (bibliotekos) ir kitos bendrosios socialinės paslaugos. 2015 m. sociokultūrinės paslaugos dienos centruose suteiktos 565 asmenims.

Sociokultūrinės paslaugas teikia ir įvairios nevyriausybinės organizacijos: Lietuvos pensininkų sąjunga „Bočiai“ bei jos padaliniai, Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacija, Naujininkų bendruomenė, visuomeniniai pagalbos namai „Salve“, Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitetas, Vilniaus miesto vyresniojo amžiaus žmonių asociacija „Šnapiškiečių namai“ ir kt.

Socialinės rizikos asmenys

Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas

VšĮ „Socialiniai paramos projektai“, kurios veikloje Savivaldybė dalyvauja dalininko teisėmis, vykdo darbinės reabilitacijos programą asmenims, priklausomiems nuo narkotinių

medžiagų ar alkoholio. 2004 m. įkurtame salotų bare „Mano guru“ asmenys, sėkmingai baigę gydymo bei psichosocialinės reabilitacijos programas ir nebevartojantys psichiką veikiančių medžiagų, dirba kartu su profesionalais, dalyvauja teoriniuose mokymuose ir įgyja virėjo, padavėjo, barmeno, staliaus–apdailininko neformalaus ugdymo pažymėjimus. Nuo 2012 m. vykdytas Europos socialinio fondo finansuotas projektas „Mano Guru: naujos galimybės darbo rinkoje“, skirtas buvusiams kaliniams, asmenims, gyvenantiems nakvynės namuose ir priklausomiems nuo alkoholio, padėti spręsti jų problemas, susijusias su priklausymu nuo šalpos mechanizmų, dažniais atkryčiais, aukštu kriminogeniniu lygiu, ekonominiu pasyvumu, sunkumais integruojantis į darbo rinką ir socialine atskirtimi. 2015 m. darbinės reabilitacijos programoje dalyvavo 152 asmenys, iš jų 58 įgijo padavėjo/ barmeno specialybę, 49 – virėjo specialybę, 45 – staliaus (2014 m. – 90 asmenų). Daugiau nei 30 proc. programos dalyvių sėkmingai įsidarbino ar mokosi.

Vilniaus miesto socialinės paramos centras teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialiniuose būstuose gyvenantiems asmenims (šeimoms), turintiems 145 Eur ir didesnius įsiskolinimus už nuomą ar komunalines paslaugas. 2015 m. buvo dirbama su 592 asmenimis (šeimomis) (2014 m. – 671), sudaryta 115 individualaus darbo planų (2014 m. – 186), 103 asmenys sumokėjo turimus įsiskolinimus (2014 m. – 159), 241 asmuo sumažino įsiskolinimus (2014 m. – 310), 84 asmenys sudarė skolų mokėjimo sutartis su paslaugas teikiančiomis įmonėmis (2014 m. – 106). Asmenys motyvuoti ne tik sumažinti/ sumokėti turimus įsiskolinimus, bet ir registruotis Valstybinėje teritorinėje darbo biržoje, savarankiškai ieškoti darbo, kreiptis dėl įvairių pensijų, socialinių pašalpų bei kitų socialinių išmokų gavimo ir pan.

Nuo 2014 m. pabaigos VA „Caritas“ valgykloje „Betanija“ pradėta organizuoti dienos centro veikla, kurioje dalyvauja tiek socialinės rizikos asmenys, tiek į VA „Caritas“ kreipimasi atsiliepi 17 parapijiečių, kurie veda įvairius užsiėmimus bei renginius.

Apgyvendinimas nakvynės namuose

2015 m. apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos buvo suteiktos 381 socialinės rizikos asmeniui, iš jų 316 – Vilniaus miesto nakvynės namuose (2014 m. – 309 asmenims, 2013 m. – 333). Pagrindinis nakvynės namų tikslas – padėti laikinai apgyvendintiems asmenims, praradusiems socialinius ryšius, grįžti į pilnavertį gyvenimą, motyvuoti juos susirasti nuolatinę gyvenamąją vietą ir darbą, teikti socialines paslaugas, konsultuoti, dirbti individualiai su kiekvienu iš jų. Be to, Savivaldybė per Nevalstybinių organizacijų socialinių projektų rėmimo konkursus remia Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ Nakvynės namus Šv. Stepono g. 35/4, kuriuose ataskaitiniais metais paslaugos buvo teikiamos 65 asmenims.

Svarbu pažymėti, kad pagal Socialinių paslaugų išvystymo normatyvus apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos Vilniuje laikytinos pakankamai išvystytomis. Vis dėlto sostinėje, į kurią atvyksta socialinės rizikos asmenys iš įvairių Lietuvos vietovių, kaip ir ankstesniais metais išlieka aktuali benamių, elgetaujančių asmenų, prekybos žmonėmis aukų apgyvendinimo problema. Maždaug trečdalis Vilniaus miesto nakvynės namų gyventojų yra neįgalūs ar senatvės pensininkai, kurie turi įvairių sveikatos sutrikimų, o filiale Vilkpėdės g. 12 yra tik 20 vietų, skirtų asmenims su negalia.

Socialinė priežiūra laikino apnakvandinimo įstaigose

Laikino apnakvandinimo paslaugos benamiams, neblaiviems, apsvaigusiems asmenims teikiamos Vilniaus miesto nakvynės namuose. 2015 m. įstaigos filiale A. Kojelavičiaus g. 50 paslaugos suteiktos 331 asmeniui, filiale „Sala“ – 4845 asmenims, apsvaigusiems nuo alkoholio, narkotikų bei toksinių medžiagų.

Maitinimo organizavimas

Maitinimo paslauga teikiama nepasiturintiems asmenims, kurie neturi sąlygų ar dėl nepakankamo savarankiškumo nepajėgia pasigaminti maisto namuose (maitintis namuose), arba nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems, paleistiems iš įkalinimo įstaigų asmenims. Asmenys maitinami nevalstybinių organizacijų, kurioms skirtas finansavimas iš Savivaldybės biudžeto,

labdaros valgyklose. 2015 m. nemokami pietūs buvo teikiami labdaros ir paramos fondo (LPF) „Vilties centras“ valgykloje (550-630 asmenų kasdien), LPF „Harė Krišna maistas kūnui ir sielai“ valgykloje (100-140 asmenų kasdien) ir Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ valgykloje „Betanija“ (490-580 asmenų kasdien). Pastarojoje valgykloje 2014 m. atlikti remonto darbai, socialinės tarnybos patalpose įrengtos higienos patalpos-dušai, lankytojų tualetas, gamybinės patalpos, kuriose saugomi ir nepasiturintiems asmenims dalinami vilniečių suaukoti drabužiai.

Vilniaus miesto socialinės paramos centras, nuo 2008 m. bendradarbiaudamas su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“, padeda organizuoti paramos maisto produktais iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo teikimą: renkami gyventojų prašymai, nustatoma teisė į tokio pobūdžio paramą, pagal poreikį padedama dalinti maisto produktus, periodiškai teikiami nepasiturinčių šeimų, kurioms rekomenduojama skirti papildomą paramą maisto produktais, sąrašai. 2015 m. buvo priimta 7930 prašymų dėl paramos teikimo 11682 asmenims, 2014 m. – 10656 prašymai 16905 asmenims. Vienkartiniai maisto produktų rinkiniai suteikti 5023 asmenims (teikiant kartą per metus), 815 asmenų gavo paskutinės galiojimo dienos produktus (parama buvo teikiama kartą per savaitę 2 mėnesius). Maisto produktų rinkinius sudaro miltai, makaronai, įvairios kruopos, sausi pusryčiai, aliejus, cukrus, mėsos konservai.

Asmens higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas

Asmens higienos ir priežiūros paslaugos, išduodant pirties talonus, teikiamos nepasiturintiems vilniečiams, gyvenantiems butuose be patogumų arba neturintiems gyvenamosios vietos asmenims, siekiant užtikrinti minimalių asmens higienos poreikių patenkinimą. Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugas organizuoja Socialinės paramos skyrius, o maudymosi talonus išduoda Socialinės paramos centro Socialinio darbo skyrius ir Vilniaus miesto nakvynės namai. 2015 m. švarinimosi paslaugoms gauti Z. Stupenko firmos pirtyje buvo išduota 28316 pirties talonų, per mėnesį talonai buvo išduodami vidutiniškai 740 asmenų (2014 m. – 31281 pirties talonas, 900 asmenų per mėnesį). Vienam asmeniui per mėnesį galėjo būti skirta iki 3 talonų.

2015 m. liepos mėn. Savivaldybė su VA Caritas sudarė sutartį dėl asmens higienos paslaugų teikimo 120 soc. rizikos asmenų, viso – 480 paslaugų/mėn.

Kitos paslaugos

Vilniaus miesto nakvynės namų Socialinės tarnybos darbuotojas gatvėje įkyriai išmaldos prašančius, neblaivius ar apsvaigusius asmenis informuoja bei konsultuoja apie teikiamą paramą (dalią informacines korteles), esant būtinybei siunčia į sveikatos priežiūros ar socialinių paslaugų įstaigas.

Nuo 2011 m. Socialinės paramos centro socialiniai darbuotojai vykdo darbą gatvėje su elgetaujančiais, valkataujančiais ir neturinčiais nuolatinės gyvenamosios vietos asmenimis Vilniaus mieste. Per 2015 m. pavyko užmegzti kontaktą su 79 asmenimis (2014 m. – 61), 39 asmenys atsisakė bendrauti, įvyko 252 susitikimai gatvėje, 324 susitikimai – socialinių darbuotojų darbo vietoje. 9 asmenys, tarpininkaujant socialiniams darbuotojams, apsigyveno nakvynės namuose, 8 susirado kitą gyvenamąją vietą, 13 asmenų užsiregistravo darbo biržoje, 3 įsidarbino, 1 asmuo, tarpininkaujant socialiniams darbuotojams ir televizijos laidai „Bėdų turgus“, išvyko gyventi ir dirbti į Prienų rajoną pas vietos ūkininką. Dirbant su elgetaujančiais, valkataujančiais asmenimis, užmegzti su jais kontaktą, įgauti pasitikėjimą yra sudėtinga, dedamos didelės pastangos norint išlaikyti ryšį – nuolat lankomasi tose pačiose vietose, kviečiama į susitikimus. Dažnai pastebima, kad asmenys jau žino apie socialinę paramą teikiančias įstaigas, tačiau ne visada pasinaudoja jų paslaugomis, sąmoningai renkasi gyvenimą gatvėje, kur nereikia laikytis jokių taisyklių, o pajamų gauna iš išmaldą duodančių asmenų.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų pareigybių skaičius Savivaldybei pavaldžiose socialinių paslaugų įstaigose 2015-12-31

Eil. nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų pareigybių skaičius	Socialinių darbuotojų
-----------------	-----------------	--	------------------------------

		Iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	padėjėjų pareigybių skaičius
1.	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	151	52	154
2.	BĮ Vilniaus miesto nakvynės namai	20	-	34
3.	Vilniaus miesto krizių centras	26	-	8
4.	BĮ Valakampių socialinių paslaugų namai	7	7	31
5.	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	12	2	28,05
6.	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	4	-	15
7.	BĮ Dienos centras „Šviesa“	7,25	4	18,25
8.	VšĮ dienos centras „Mes esame“	12	-	6,75
9.	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	6	2	12
10.	Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	12	-	14,5
11.	Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	12	12	18
12.	Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	14	2	18
	Iš viso:	283,25	81	357,55

8. 2015 metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

2015 metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatai pateikiami Vilniaus miesto savivaldybės 2015 metų socialinių paslaugų plano priemonių įgyvendinimo ataskaitoje.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys nurodomos 16 punkte „Prognozuojamos socialinės paslaugos 2016-2018 metams“.

10. 2016 metų priemonių planas

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
<i>1. Ugdyti socialinės rizikos šeimų ir vaikų socialinį savarankiškumą ir vykdyti vaikų institucinės globos prevenciją</i>				
1. Organizuoti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams.	1.1. Paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyriuje.	<u>479,7</u> LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	970 socialinės rizikos šeimų bus teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugos.
	1.2. NVO, teikiančių socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms	<u>219,8, iš jų: 76,1</u> Vilniaus m. savivaldybės	Socialinės paramos skyrius, NVO šeimos paramos centrai	270 socialinės rizikos šeimų bus teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
	namuose, finansavimas.	biudžeto lėšos 143,7 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija		namuose paslaugos.
2. Organizuoti apgyvendinimo ir laikino apnakvindinimo paslaugas	2.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto krizių centre.	584,8 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto krizių centras	* 160 asmenų (moterų ir vaikų), patiriančių smurtą artimoje aplinkoje ir kt., bus suteiktos apgyvendinimo krizių centre paslaugos; * 150 asmenų (moterų ir vaikų), patiriančių smurtą artimoje aplinkoje ir kt., bus suteiktos laikino apnakvindinimo paslaugos.
	2.2. Trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas vaikams iš socialinės rizikos šeimų Vilniaus miesto krizių centre.	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto krizių centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniais daliniams	Vilniaus miesto krizių centras	200 vaikų iš socialinės rizikos šeimų bus teikiamos trumpalaikės socialinės globos paslaugos.
	2.3. Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas nepilnametėms motinoms su vaikais.	Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	Iki 4 asmenų per metus.
3. Organizuoti vaikų socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas dienos centruose	3.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro vaikų dienos centruose „Labirintai“, „Bičiulis“, „Savi“.	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniais daliniams	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	100 vaikų iš socialinės rizikos, priklausomų asmenų šeimų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos dienos centruose.
4. Organizuoti dienos, trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugas vaikams ir jaunimui su negalia.	4.1. Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensione.	760,6, iš ju: 564,7 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas; 195,9 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	*72 vaikams ir jaunuoliams su proto, kompleksine negalia bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos *5 vaikams ir jaunuoliams su proto, kompleksine negalia bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	4.2. Dienos socialinės globos paslaugų	140,0	Socialinės paramos skyrius,	35 vaikams su proto negalia bus teikiamos

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
	teikimas Vilniaus „Vilties“ specialiojoje mokykloje-daugiafunkciame centre.	LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	dienos socialinės globos paslaugos.
	4.3. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus specialiojo lopšelio-darželio „Čiauškutis“ dienos socialinės globos centre.	<u>45,1</u> LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus specialusis lopšelis-darželis „Čiauškutis“	70 neįgalųjų ir sutrikusio intelekto vaikų bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos.
	4.4. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namų dienos socialinės globos grupėje.	<u>32,4</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namai	16 neįgalių ir raidos sutrikimų turinčių vaikų bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos.
5. Skatinti ir palaikyti globos paslaugas bendruomenėje	5.1. Intensyvios terapijos (korekcijos) centro emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams įkūrimas (Svajonių g. 56)	<u>239,8</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos	Socialinės paramos skyrius	6 emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams bus teikiamos kompleksinės paslaugos.
	5.2. Pagalbos pinigų šeimynoms, šeimoms, globojančioms (rūpinančioms) ar prižiūrinčioms nesusietus giminystės ryšiais vaikus, skyrimas.	<u>86,9</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	Šeimynoms, šeimoms, globojančioms 100 nesusietų giminystės ryšiais vaikų, bus skirti pagalbos pinigai.
	5.3. Globėjų (įtėvių) tarnybos įkūrimas	<u>181,8</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vaiko teisių apsaugos skyrius	Planuojama parengti 120 naujų globėjų (rūpintojų), įtėvių šeimų.
II. Parengti vaikus, netekusius tėvų globos, savarankiškam gyvenimui				
6. Organizuoti ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams.	6.1. Vaikų apgyvendinimas vaikų socialinės globos namuose.	<u>1827,2, iš jų: 1430,0</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas <u>397,2</u> LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius	*300 likusių be tėvų globos vaikų bus suteiktos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos.
	6.2. Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namų šeimynų apgyvendinimas bendruomenėje.	<u>242,8</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	Bendruomenėje (butuose) bus apgyvendintos 3 šeimynos po 8 vaikus.
III. Didinti neįgalųjų savarankiško gyvenimo įgūdžius				

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
7. Organizuoti socialinės globos paslaugas.	7.1. Dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas Dienos centre „Šviesa“.	566,4, iš ju: 493,0 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 73,4 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, Dienos centras „Šviesa“	*72 proto, kompleksinę negalią turintiems suaugusiems asmenims bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos *15 proto, kompleksinę negalią turinčių suaugusių asmenų bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	7.2. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensione.	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionui apskaitomos bendrai, neskaidant jų atskiroms paslaugoms.	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	5 asmenims su proto, kompleksine negalia bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos.
	7.3. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas VŠĮ Markučių dienos veiklos centre.	420,7, iš ju: 300,7 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas; 121,0 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, VŠĮ Markučių dienos veiklos centras	63 proto, kompleksinę negalią turintiems asmenims bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos.
	7.4. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas VŠĮ dienos centre „Mes esame“.	417,3 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, VŠĮ dienos centras „Mes esame“	65 asmenims su proto (psichikos) negalia bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos.
	7.5. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas VŠĮ „Vilties akimirka“.	131,0 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, VŠĮ „Vilties akimirka“	20 sunkių proto bei kompleksinę negalią turinčių asmenų bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos.
	7.6. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus „Vilties“ specialiojoje mokykloje-daugiafunkciame centre.	60,0 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	15 suaugusių asmenų su negalia bus suteiktos dienos socialinės paslaugos.
	7.7. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus Verkių mokykloje-	57,0 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus Verkių mokykla-	11 suaugusių asmenų su negalia bus suteiktos dienos socialinės globos

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
	daugiafunkciame centre.		daugiafunkcis centras	paslaugos.
	7.8. Socialinės globos paslaugų teikimas Valakampių socialinių paslaugų namuose	<u>720,7</u> <u>240,1</u> LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija <u>480,6</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Valakampių socialinių paslaugų namai	* 38 asmenims su proto, kompleksine negalia bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos * 10 asmenų bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos Grupiniuose gyvenimo namuose *15 asmenų bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
8. Organizuoti apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugas.	8.1. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose.	<u>344,4</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	45 senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenims bus suteiktos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos.
	8.2. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Valakampių socialinių paslaugų namuose	<u>120,0</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, Valakampių socialinių paslaugų namai	34 asmenims, turintiems lengvą ir vidutinę proto negalią, bus teikiamos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos.
	8.3. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Savarankiško gyvenimo namuose „Savi namai“.	<u>86,84</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus miesto socialinės paramos centras	28 asmenims, turintiems psichikos negalią, jų šeimų nariams, bus suteiktos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos.
	8.4. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrijos „Giedra“ savarankiško gyvenimo namuose (Švenčionių r., Magūnų k.)	<u>24,2</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrija „Giedra“	10 psichikos negalią turinčių asmenų bus suteiktos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos.
9. Organizuoti transporto paslaugas	9.1. Paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Paslaugų namuose skyriuje.	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniais	<u>Vilniaus miesto socialinės paramos centras</u>	320 senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenų, turinčių judėjimo funkcijų sutrikimų, bus suteiktos transporto paslaugos.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
		daliniams.		
	9.2. Paslaugų nefrologiniams ligoniams teikimas.	94,3 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, VŠĮ „Menava“	70 nefrologinių ligonių bus suteiktos transporto paslaugos
10. Organizuoti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrąsias socialines paslaugas.	10.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro dienos centre „Versmė“.	22,07 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	130 psichikos negalią turinčių asmenų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrosios socialinės paslaugos.
	9.2. Paslaugų teikimas VŠĮ „Rastis“.	11,6 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	VŠĮ „Rastis“	40 psichikos negalią turinčių asmenų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, psichosocialinės reabilitacijos paslaugos.
11. Organizuoti socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems.	11.1. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2016 metų projektų finansavimas.	785,0, iš jų: 71,4 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas; 713,6 LR valstybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	5000 neįgalių asmenų bei jų šeimų narių bus suteiktos socialinės reabilitacijos bendruomenėje paslaugos.
12. Skatinti neįgaliųjų socialinės integracijos procesus.	12.1. Neįgaliųjų socialinės integracijos priemonių finansavimas.	169,2 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, neįgaliųjų NVO	Neįgaliesiems bus sudarytos palankesnės sąlygos integruotis Vilniaus mieste.
<i>IV. Pagal nustatytą poreikį teikti socialines paslaugas senyvo amžiaus asmenims, užtikrinant jiems saugias gyvenimo sąlygas ir darbingo amžiaus jų šeimoms sudaryti galimybę dirbti</i>				
13. Organizuoti socialines paslaugas asmens namuose.	13.1. Pagalbos į namus paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyriuje.	1348,1 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	1410 senyvo amžiaus, neįgalių asmenų bus suteiktos pagalbos į namus paslaugos.
	13.2. Dienos socialinės globos paslaugų namuose teikimas.	147,7 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus miesto socialinės paramos centras	150 asmenų gaus dienos socialinės globos paslaugas.
	13.3. Integralios pagalbos paslaugų asmens namuose organizavimas.	200,0 ES struktūrinių fondų lėšos projektui „Integralios pagalbos teikimas Vilniaus mieste“	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	145 asmenims jų namuose lankomosios priežiūros darbuotojai kartu su slaugos specialistais teiks integralios pagalbos paslaugas.
	13.4. NVO, teikiančios pagalbos slaugant	63,0 Vilniaus m.	Socialinės paramos skyrius,	140 neįgalių, senyvo amžiaus asmenų bus

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
	neįgaliosius jų namuose paslaugas, projekto finansavimas.	savivaldybės biudžetas	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Vilniaus skyrius	teikiamos pagalbos slaugant paslaugas namuose.
14. Organizuoti socialinės globos paslaugas.	14.1. Asmenų apgyvendinimas socialinės globos namuose	4031,4, iš jų: 1688,5 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 2342,9 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius	760 senyvo amžiaus ir neįgalių asmenų bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos
	14.2. Dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose.	75,5 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	*33 asmenims, turintiems senatvės psichikos sutrikimų, bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos *15 asmenų bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
V. Sumažinti senyvo amžiaus asmenų socialinę atskirtį				
15. Organizuoti sociokultūrinės paslaugas.	15.1.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro 3 dienos centruose.	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniais daliniams.	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	560 senyvo amžiaus, neįgalių asmenų bus suteiktos sociokultūrinės paslaugos.
VI. Reintegruoti į visuomenę socialinės rizikos asmenis				
16. Organizuoti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrąsias socialines paslaugas.	16.1. Paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centre.	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniais daliniams.	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinio darbo skyrius	200 soc. būstuose gyvenančių išsiskolinusių asmenų, benamių asmenų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrosios socialinės paslaugos.
17. Organizuoti maitinimo paslaugas.	17.1. Maitinimo organizavimas.	21,4 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius; Vilniaus miesto nakvynės namai	70 asmenų per dieną bus suteiktos maitinimo paslaugos Vilniaus miesto nakvynės namuose.
	17.2. NVO, teikiančių nemokamo maitinimo paslaugas nepasiturintiems asmenims, projektų finansavimas.	62,0 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, LPF „Maisto bankas“, LPF „Harė Krišna maistas kūnui ir sielai“, VA Caritas	~1250 asmenų per dieną bus suteiktos maitinimo paslaugos, ~5000 asmenų bus suteikti vienkartiniai maisto produktų rinkiniai (teikiant kartą per metus), 800

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
			valgykla „Betanija“, LPF „Vilties centras“	asmenų gaus paskutinės galiojimo dienos produktų.
18. Organizuoti asmens higienos ir priežiūros paslaugas.	18.1. Maudymosi paslaugų pirtyje organizavimas.	<u>122,9</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius; Vilniaus miesto socialinės paramos centras; Vilniaus miesto nakvynės namai, Z. Stupenko firmos pirtis	~700 vargingai gyvenančių, paleistų iš laisvės atėmimo vietų, nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčių asmenų bus suteiktos asmens higienos ir priežiūros paslaugos kartą per savaitę.
	18.2 Maudymosi paslaugų dušuose organizavimas.	<u>12,0</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, VA Caritas valgykla „Betanija“	Asmens higienos paslaugas dušuose gaus 120 asmenų per mėnesį.
VII. Socialinės rizikos asmenims užtikrinti saugią nakvynę				
19. Organizuoti apgyvendinimo nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo paslaugas.	19.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto nakvynės namuose.	<u>785,1</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto nakvynės namai	*315 socialinės rizikos suaugusių asmenų bus suteiktos apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos *5200 socialinės rizikos suaugusių asmenų bus suteiktos laikino apnakvindinimo paslaugos
	19.3. NVO, teikiančios apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugas socialinės rizikos suaugusiems asmenims, projekto finansavimas.	<u>80,0</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus arkivyskupijos Caritas Nakvynės namai	65 socialinės rizikos suaugusiems asmenims bus suteiktos apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos.

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis

Vilniaus miesto savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikis tenkinamas Savivaldybės teritorijoje.

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai ir būdai

Eil. nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal kasines išlaidas (tūkst. Eur)		Pagal planines išlaidas (tūkst. Eur)
		2014 m.	2015 m.	2016 m.

Eil. nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal kasines išlaidas (tūkst. Eur)		Pagal planines išlaidas (tūkst. Eur)
		2014 m.	2015 m.	2016 m.
1	2	3	4	5
1.	SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS SOCIALINĖMS PASLAUGOMS, IŠ JŲ:	9744,5	11391,9	13777,6
	1.1. Savivaldybės pavaldumo socialinių paslaugų įstaigų tiesioginis finansavimas, iš jų:	6342,2	6963,2	8197,6
	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	2190,7	2208,3	3001,4
	Vilniaus miesto nakvynės namai	663,3	704,5	785,1
	Vilniaus miesto krizių centras	430,3	469,2	584,8
	Valakampių socialinių paslaugų namai	470,7	558,0	600,6
	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	538,9	553,2	564,7
	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	290,4	293,1	344,4
	Dienos centras „Šviesa“	420,5	428,9	493,0
	VšĮ dienos centras „Mes esame“	376,2	412,6	417,3
	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	342,0	446,9	268,4
	Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	140,5	266,5	327,4
	Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	116,8	195,2	311,9
	Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	361,9	426,8	498,6
	1.2. Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas Savivaldybės pavaldumo įstaigose, iš jų:	625,0	733,8	723,6
	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	171,8	185,1	170,0
	Vilniaus miesto nakvynės namai	57,9	57,9	60,0
	Vilniaus miesto krizių centras	4,7	7,5	7,5
	Valakampių socialinių paslaugų namai	138,6	198,0	200,0
	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	162,8	167,6	175
	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	30,4	38,6	38,6
	Dienos centras „Šviesa“	34,6	59,6	50,5
	VšĮ dienos centras „Mes esame“	24,2	19,5	22,0
	1.3. Įstaigų, kurių veikloje Savivaldybė dalyvauja dalininko teisėmis, finansavimas, iš jų:	312,8	321,5	323,9
	VšĮ Markučių dienos veiklos centras	289,6	298,3	300,7
	VšĮ „Rastis“ (ankstesnis pavadinimas – VšĮ Vilniaus psichosocialinės reabilitacijos centras)	11,6	11,6	11,6
	VšĮ Socialiniai paramos projektai	-	-	-
	VšĮ Vyrų krizių ir informacijos centras	11,6	11,6	11,6
	1.4. Apmokėjimas už ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas	2100,9	3007,8	3118,5
	Likusiems be tėvų globos vaikams	1066,3	1587,7	1430,0
	Senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims	1034,6	1420,1	1688,5

Eil. nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal kasines išlaidas (tūkst. Eur)		Pagal planines išlaidas (tūkst. Eur)
		2014 m.	2015 m.	2016 m.
	1.5. Socialinių paslaugų pirkimas, iš jų:	137,7	118,9	118,5
	Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos suaugusiems asmenims su negalia	25,3	22,5	24,2
	Transporto paslaugos nefrologiniams ligoniams	112,4	96,4	94,3
	1.6. Nevyriausybinių organizacijų rėmimas, iš jų:	225,9	246,7	288,4
	Nevyriausybinių organizacijų socialinių projektų dalinis finansavimas	155,5	171,4	217,0
	Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų dalinis finansavimas	70,4	75,3	71,4
	1.7. Socialinių paslaugų plėtros finansavimas, iš jų:	-	-	1007,1
	Vaikų socialinės globos sistemos pertvarka	-	-	242,8
	Intensyvios terapijos (korekcijos) centro emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams įkūrimas (Svajonių g. 56)	-	-	239,8
	NVO Šeimos paramos centrų finansavimas	-	-	76,1
	NVO Globėjų tarnybos finansavimas	-	-	181,8
	Dienos socialinės globos grupės įkūrimas Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namuose	-	-	32,4
	Neįgaliųjų socialinės integracijos priemonių finansavimas	-	-	169,2
	Vilniaus miesto nakvynės namų filialo A. Kojelavičiaus g. 50 rekonstrukcija	-	-	60,5
	Vilniaus arkivyskupijos Caritas pabėgėlių bendruomeninio centro komunalinių išlaidų apmokėjimas	-	-	4,5
	SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS SOCIALINĖMS PASLAUGOMS PALYGINTI SU BENDRU SAVIVALDYBĖS BIUDŽETU (PROC.)	2,6	3,1	3,1
	Bendras Savivaldybės biudžetas	373.197,6	369.515,6	442.135,9
2.	LR VALSTYBĖS BIUDŽETO SPECIALIOSIOS TIKSLINĖS DOTACIJOS, IŠ JŲ:	3441,5	3726,7	3587,9
	2.1. Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	483,7	459,7	544,0
	2.2. NVO, teikiančiai socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms Vilkpėdės seniūnijoje	12,0	36,1	41,8
	2.3. Asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	1979,3	2382,1	2342,9
	2.4. Iš apskričių administracijų perduotoms įstaigoms išlaikyti, iš jų:	966,5	848,8	659,2
	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	95,3	74,5	63,2
	Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	254,1	211,2	146,0
	Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	349,4	236,1	167,0

Eil. nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal kasines išlaidas (tūkst. Eur)		Pagal planines išlaidas (tūkst. Eur)
		2014 m.	2015 m.	2016 m.
	Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	79,4	24,8	21,0
	VšĮ „Antavilių pensionatas“	188,3	302,2	262,0
3.	ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTAIGOMS, IŠ JŲ:	317,8	333,2	200,0
	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	317,8	333,2	200,0
	IŠ VISO BENDRAI:	13503,8	15451,8	17565,5

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2015 m. socialinėms paslaugoms buvo skirta 15,5 mln. Eur iš Savivaldybės bei valstybės biudžetų ir ES struktūrinių fondų – t. y. 2 mln. daugiau nei 2014 m. Pagrindinis socialinių paslaugų finansavimo šaltinis yra Savivaldybės biudžetas: 2015 m. skirta 11,4 mln. Eur arba 1,7 mln. Eur daugiau nei 2014 m. Tai sudaro beveik tris ketvirtadalius visų socialinėms paslaugoms skirtų lėšų arba 3,1 proc. bendro Savivaldybės biudžeto. Didžioji dalis (61 proc.) Savivaldybės biudžeto lėšų skiriama Savivaldybės pavaldumo įstaigose teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti.

2016 m. socialinių paslaugų finansavimui planuojama skirti 17,6 mln. Eur, iš jų Savivaldybės biudžeto lėšų – 13,8 mln. Eur arba 2,4 mln. Eur daugiau nei skirta 2015 metais.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai yra šie:

1. Savivaldybės pavaldumo socialinių paslaugų įstaigų tiesioginis finansavimas;
2. Įstaigų, kurių veikloje Savivaldybė dalyvauja dalininko teisėmis, tiesioginis arba programų finansavimas;
3. Socialinių paslaugų pirkimas;
4. Nevyriausybinų organizacijų projektų rėmimas.

14. Lėšos reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą mieste, gerinti socialinių paslaugų kokybę, būtina didinti žmogiškuosius išteklius bei skirti lėšų socialinių darbuotojų, jų padėjėjų ir kitų darbuotojų profesinėms kompetencijoms, motyvacijai kelti, darbo sąlygoms gerinti. Apibendrinus socialinių paslaugų įstaigų duomenis, papildomų lėšų poreikis tiesiogiai su paslaugų gavėjais dirbančių darbuotojų sveikatos patikrinimams bei socialinių darbuotojų kompetencijų didinimui – 16,9 tūkst. eurų.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytais priemonių finansavimu

Savivaldybės biudžeto lėšos yra numatytos Socialinių paslaugų plano 10 skyriuje „2016 metų priemonių planas“ išvardytoms socialinių paslaugų organizavimo priemonėms. Savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenys, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Papildomas lėšų poreikis yra pagalbos namuose ir dienos socialinės globos paslaugoms organizuoti.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Vilniuje socialinės paslaugos teikiamos visoms gyventojų socialinėms grupėms. Labiausiai išvystytos yra šios paslaugos:

- ilgalaikės (trumpalaikės) ir dienos socialinės globos paslaugos neįgaliems vaikams bei jaunuoliams;

- trumpalaikės socialinės globos paslaugos neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims;
- apgyvendinimo namuose ir socialinių įgūdžių ugdymo bei palaikymo paslaugos socialinės rizikos suaugusiems asmenims.

Manytina, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatyti normatyvai neatitinka Vilniaus miesto gyventojų realių socialinių paslaugų poreikio.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Prognozuojamos socialinės paslaugos 2016-2018 metams

Eil. Nr.	Žmonių socialinė grupė	Prognozuojamos plėsti socialinės paslaugos	Vietų (gavėjų) mastas
1	2	3	4
1.	Vaikai ir šeimos	Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namų šeimynų apgyvendinimas bendruomenėje	3 šeimos po 8 vaikus
		Vilniaus vaikų socialinės globos namų „Gilė“ šeimynų apgyvendinimas bendruomenėje	4 šeimos po 8 vaikus
		Vaikų įvaikinimo ir globos šeimose skatinimas	Pagal poreikį
		Globėjų tarnybos įkūrimas, globėjų (rūpintojų), tėvių mokymų (GIMK) organizavimas	120 šeimų
		Jaunuolių, paliekančių globos namus, laikino apgyvendinimo apsaugotame būste, sistemos kūrimas	12-15 jaunuolių
		Šeimos paramos centruose teikiamų paslaugų plėtra, siekiant užtikrinti socialinės priežiūros namuose paslaugų teikimą socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams	300 šeimų
		Intensyvios terapijos (korekcijos) centro emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems 12-16 m. amžiaus vaikams įkūrimas	6 vaikai
		Ankstyvosios vaikų reabilitacijos, gydymo ir profilaktikos, socialinių paslaugų teikimas tėvų globos netekusiems kūdikiams ir vaikams	30 vaikų
		Neformalaus ugdymo, užimtumo (papildomo specialiojo ugdymo) paslaugų organizavimas proto negalių ir kitų raidos sutrikimų turintiems vaikams	30 vaikų
		Dalyvavimas prevencinėse priemonėse, skirtose užkirsti kelią smurtui artimoje aplinkoje	Pagal poreikį
2.	Senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys	Intensyviosios reabilitacijos paslaugų vystymosi sutrikimų turintiems vaikams iki 7 m. amžiaus organizavimas	500–1000 paslaugų per metus
		Trumpalaikės atokvėpio socialinės globos paslaugų organizavimas šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus iki 7 metų amžiaus	16 šeimų
		Dienos socialinės globos, integralios pagalbos asmens namuose paslaugų plėtojimas	350 gavėjų
		Dienos socialinės globos paslaugų vidutinę ir sunkią negalią turintiems sutrikusio intelekto asmenims plėtojimas, siekiant užtikrinti šių paslaugų organizavimą kuo arčiau neįgaliųjų gyvenamosios vietos	100 gavėjų

Eil. Nr.	Žmonių socialinė grupė	Prognozuojamos plėsti socialinės paslaugos	Vietų (gavėjų) mastas
1	2	3	4
		Proto negalią turinčių asmenų apgyvendinimo grupinio gyvenimo namuose plėtojimas	10 vietų
		Asmens higienos ir priežiūros paslaugų, pagalbos į namus paslaugų plėtojimas psichikos negalią, elgesio sutrikimų turintiems asmenims	100 gavėjų
		Psichikos negalią turinčių asmenų apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose plėtojimas	30 vietų
		Kompleksinių asmens sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas psichikos negalią, elgesio sutrikimų turintiems asmenims, siekiant mažinti emocinių krizių, savižudybių lygį šioje socialinėje grupėje	Pagal poreikį
		Asmeninio asistento paslaugų plėtojimas įvairias negalias turintiems asmenims	Pagal poreikį
		Dalyvavimas priemonėse, skatinančiose negalią turinčių asmenų įdarbinimą ir kitas socialinės integracijos formas	Pagal poreikį
3.	Socialinės rizikos asmenys	Vilniaus miesto nakvynės namų filialo A. Kojelavičiaus g. 50 rekonstrukcija ir naujų patalpų įrengimas neblaivių asmenų apnakvindinimui	30 vietų
		Nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	30 vietų
		Dienos centrų–higienos punktų įkūrimas	30 vietų
		Prevencijos ir socialinio darbo su potencialiomis, esamomis prekybos žmonėmis aukomis stiprinimas	Pagal poreikį
		Dalyvavimas prevencinėse priemonėse, skirtose užkirsti kelią smurtui artimoje aplinkoje, alkoholio vartojimui	Pagal poreikį

17. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Atlikus skaičiavimus 16 dalyje nurodytų planuojamų socialinių paslaugų organizavimui, prognozuojama, jog šių paslaugų organizavimo Savivaldybės lėšos 2017 metais siektų: 777 tūkst. eurų – vaikams ir šeimai, 1826 tūkst. eurų – senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims; 400 tūkst. eurų – socialinės rizikos asmenims.

18. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Ištekliai, kurie sąlygotų efektyvesnį socialinių paslaugų poreikio tenkinimą:

- socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, skaičiaus didėjimas;
- finansavimo teikiamoms socialinėms paslaugoms didėjimas;
- finansavimo naujoms socialinėms paslaugoms, numatytoms Socialinių paslaugų plano 16 skyriuje „Prognozuojamos socialinės paslaugos 2016-2018 metams“, skyrimas.

19. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Vilniuje, kaip sostinėje ir didžiausiame šalies mieste, gyventojų daugumos socialinių paslaugų poreikis tenkinamas Savivaldybės teritorijoje. Žemiau esančioje lentelėje išvardytos paslaugos, kurios siūlomos plėtoti kaip regioninės socialinės paslaugos.

Socialinių paslaugų rūšys	Mastas (vietų skaičius)
Trumpalaikės socialinė globos paslaugų teikimas (intensyvios reabilitacijos centro įkūrimas) socialinės rizikos vaikams, turintiems priklausomybę nuo alkoholio ar psichotropinių medžiagų.	5–10
Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namų veiklos reorganizavimas teikiant tokias paslaugas: <ul style="list-style-type: none"> • ankstyvosios vaikų reabilitacijos, gydymo, profilaktikos, antrinio lygio asmens sveikatos priežiūros, socialinės paslaugos tėvų globos netekusiems kūdikiams ir vaikams su sunkia negalia; • intensyviosios reabilitacijos paslaugos vystymosi sutrikimų turintiems vaikams; • trumpalaikės atokvėpio socialinės globos paslaugos vaikų su negalia šeimoms; • socialinės–psichologinės konsultacijos šeimoms, besilaukiančioms neįgalaus vaiko ar jį auginančioms šeimoms. 	Pagal poreikį

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

20. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Vilniaus miesto savivaldybės socialinių paslaugų planų įgyvendinimo priežiūros atsakingas vykdytojas yra Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Socialinės paramos skyrius. Socialinių paslaugų planų įgyvendinimo priežiūra vykdoma atsižvelgiant į įvairias socialines grupes atstovaujančių organizacijų ar pavienių asmenų pateiktas pastabas bei pasiūlymus.

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra ir įvertinimo rezultatai

Vilniaus miesto savivaldybės praėjusių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra vykdoma parengiant praėjusių metų socialinių paslaugų plano priemonių įgyvendinimo ataskaitą pagal nustatytą formą. Ši ataskaita parengiama iki einamųjų metų gegužės 31 d.

22. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Savivaldybės praėjusių metų socialinių paslaugų plano priemonių įgyvendinimo ataskaitoje faktiškai įvykdytų priemonių rodikliai (paslaugų gavėjų skaičius, panaudoti asignavimai) lyginami su planuotais rodikliais, nustatytu socialinių paslaugų poreikiu. Teikiamų socialinių paslaugų efektyvumas vertinamas pagal socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijus, patvirtintus Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“. Ši informacija naudojama rengiant tolesnių metų socialinių paslaugų planus, koreguojant socialinių paslaugų teikimo tikslus, uždavinius bei priemones.

VII. INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-11-15 nutarimas Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“.
4. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymas Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“.
5. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymas Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“.
6. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymas Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“.
7. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014-01-20 įsakymas Nr. A1-23 „Dėl Socialinių paslaugų išvystymo normatyvų patvirtinimo“.
8. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2010-11-24 sprendimas Nr. 1-1778 „Dėl Vilniaus miesto 2010–2020 metų strateginio plano patvirtinimo“.
9. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016-02-10 sprendimas Nr. 1-344 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės 2016 metų biudžeto tvirtinimo“.
10. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija.
11. Valstybinio audito ataskaita Nr. VA-P-40-2-11 „Prekyba žmonėmis – prevencija ir pagalba nusikaltimo aukoms“, 2015.
12. Alternatyvi ataskaita dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje, Lietuvos neįgaliųjų forumas, 2015.
13. Vilniaus miesto socialinės paramos centro 2015 m. veiklos ataskaita.
14. Vilniaus miesto krizių centro 2015 m. veiklos ataskaita.
15. Dienos centro „Šviesa“ 2015 m. veiklos ataskaita.
16. Fabijoniškių socialinių paslaugų namų 2015 m. veiklos ataskaita.
17. Valakampių socialinių paslaugų namų 2015 m. veiklos ataskaita.
18. Vilniaus vaikų ir jaunimo pensiono 2015 m. veiklos ataskaita.
19. Vilniaus miesto nakvynės namų 2015 m. veiklos ataskaita.
20. VŠĮ Dienos centro „Mes esame“ 2015 m. veiklos ataskaita.
21. Vilniaus vaikų socialinės globos namų „Gilė“ 2015 m. veiklos ataskaita.
22. Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namų 2015 m. veiklos ataskaita.
23. Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namų 2015 m. veiklos ataskaita.
24. Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namų 2015 m. veiklos ataskaita.
25. VŠĮ Markučių dienos veiklos centro 2015 m. veiklos ataskaita.
26. VŠĮ Vyrų krizių ir informacijos centro 2015 m. veiklos ataskaita.
27. VŠĮ „Rastis“ 2015 m. veiklos ataskaita.
28. VŠĮ „Socialiniai paramos projektai“ 2015 m. veiklos ataskaita.
29. Asociacijos „Lietuvos neįgaliųjų forumas“ užsakyto tyrimo „Paslaugų neįgaliesiems teikimo situacija Lietuvoje“ ataskaita (2014-2015).
30. Petrušauskaitė V. 2014. (Ne)lygios galimybės švietime: ankstyvo romų vaikų pasitraukimo iš ugdymo sistemos Vilniaus mieste analizė. // *Etniškumo studijos 2014/1*, Vilnius: Lietuvos socialinių tyrimų centras.
31. Lietuvos statistikos departamento internetinė svetainė, el. adresas <http://www.stat.gov.lt/>.
32. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, el. adresas <http://www.ndnt.lt/>.
33. Vilniaus teritorinės darbo biržos internetinė svetainė, el. adresas <http://www.ldb.lt/tdb/Vilnius/Puslapiai/default.aspx>.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ RŪŠYS

Socialinių paslaugų įstatyme yra išskirtos dvi socialinių paslaugų rūšys – bendrosios ir specialiosios. Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis. Remiantis Socialinių paslaugų katalogu, bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriama:

1. Informavimas.
2. Konsultavimas.
3. Tarpininkavimas ir atstovavimas.
4. Maitinimo organizavimas.
5. Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne.
6. Transporto organizavimas.
7. Sociokultūrinės paslaugos.
8. Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas ir kt.

Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimas savarankiškai rūpintis asmeniniu (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka. Specialioms socialinėms paslaugoms priskiriama socialinė priežiūra ir socialinės globa. Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinė priežiūra teikiama socialinių paslaugų įstaigose ar asmens namuose. Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinė globa teikiama institucijoje (socialinės globos įstaigoje) ar asmens namuose.

SPECIALIOSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS		
	Paslaugos skirstomos	Apibrėžtis, ypatumai
Socialinė priežiūra	Pagalba į namus	Asmens namuose teikiamos paslaugos, padedančios asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje bei dalyvauti visuomenės gyvenime. Pagalbos į namus paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius, bet turi susidėti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų.
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Paslaugos, teikiamos asmenims (šeimoms) dienos metu, siekiant palaikyti ir atstatyti savarankiškumą atliekant įvairias visuomeniniame ar asmeniniame (šeimoms) gyvenime reikalingas funkcijas. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius, bet turi susidėti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų.
	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	Namų aplinkos sąlygų ir reikalingų paslaugų suteikimas asmenims (šeimoms), kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios priežiūros, sudarant jiems sąlygas savarankiškai tvarkytis savo asmeninį (šeimoms) gyvenimą. Savarankiško gyvenimo namuose asmenys (šeimoms) patys tvarkosi buitį (gaminasi maistą, moka už komunalines paslaugas, apsiperka), iš dalies padedant socialiniam darbuotojui ar socialinio darbuotojo padėjėjui. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius.
	Laikinas apnakvindinimas	Nakvynės ir būtinųjų paslaugų (asmens higienos, buitinių) suteikimas asmenims, kurie yra benamiai, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, esant krizinei situacijai ir pan., kai, nesuteikus šių paslaugų, iškyla grėsmė asmens sveikatai ar gyvybei. Policijos ar greitosios medicinos pagalbos tarnybų pristatyti asmenys laikino apnakvindinimo įstaigose apnakvindinami esant sveikatos priežiūros specialistų išvadai, kad asmeniui nereikalinga būtinoji medicinos pagalba.
	Intensyvi krizių įveikimo pagalba	Pagalbos suteikimas asmeniui, atsidūrusiam krizinėje situacijoje.
	Psichosocialinė pagalba	Pagalba asmenims, išgyvenantiems krizę ar patyrusiems stiprius emocinius išgyvenimus (sunkias ligas, netektis, skyrybas šeimoje, psichologinį, moralinį, fizinį ar seksualinį smurtą) ir jų šeimoms, artimiesiems, apimanti socialinę, psichologinę pagalbą, sielovadą.
	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose	Laikinas nakvynės, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitų būtinųjų paslaugų (asmeninės higienos, buitinių ir kt.) suteikimas asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos ar dėl patirto smurto, prievartos ar kitų priežasčių negalintiems ja naudotis, siekiant atkurti savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę. Apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius, bet turi būti teikiamos ne mažiau kaip 3 paslaugos.
Socialinė globa	Dienos socialinė globa	Visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu.

	Trumpalaikė socialinė globa	Visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba vaikams, laikinai netekusiems tėvų globos, nepilnametėms motinoms, šeimos nariams, globėjams, rūpintojams, dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų, šeimos ar darbo įsipareigojimų ir kt.) laikinai ar darbo savaitę negalintiems prižiūrėti asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra, – „atokvėpio“ paslaugos ar tęstinės socialinės paslaugos darbo savaitę (paromis), taip pat socialinės rizikos suaugusiems asmenims ir socialinės rizikos vaikams po medicininės reabilitacijos, siekiant juos integruoti į visuomenę.
	Ilgalaikė socialinė globa	Visuma paslaugų, kuriomis visiškai nesavaranikiškam asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba